

HAZI PÉLDÁNY

Ára 3000 korona

REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 143-26, JOZS. 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 35.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 1-30 sokol, 1-20 lira, 1 francia frank

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 9-66, JOZSEF 10-16

V. évfolyam

Budapest, 1926 május 31.

22. szám

A Reggel kiküldött tudósítója Mészáros Gyulánál Konstantinápolyban

Vázsonyi holtteste vasárnap este 9 órakor Győrbe érkezett, hétfőn reggel 4 órakor tovább vitték Budapestre

Baden megható gyászszertartással búcsúzott el a magyar államférfiu koporsójától. — A koporsót hozó automobil reggel 8 órakor érkezik a fővárosba

Csernoch hercegprimás Vázsonyi közéleti szerepléséről és a gyászhir hatásáról nyilatkozik A Reggel-nek

Kedden délután 3 órakor a Városháza udvaráról temetik Vázsonyi Vilmost

Baden, május 30.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Éjszaka vándorol a lomha májusi este. Baden fölött piszkosszürke az ég, csupa sötét rongydarab, majd hogy le nem szakad valamennyi. A komor lepedőn csak egyetlen csillag fénye próbál keresztülfújni. Meg-megvillan, akár egy koporsóság a ravatal nagy feketeségében.

A badeni országon halottaskoesi kocog az éjszakában.

Szólanul lépked mögötte a zsidó hitközség küldöttsége. A temetőnél megállnak, a kocsi-ról leemelik az egyszerű fekete fakoporsót, beviszik a szertartásterembe és az istől hincszű gyászlepellet borítják be. Azután imakönyveket kofornak elő és a halottasház némaságában szímetlenül mormogják imádságukat. Akit örökös testükkel, akéért imádkoznak kisördülő könnyeik között.

Vázsonyi Vilmos volt magyar igazságügy-miniszter.

képviselő, titkos tanácsos, százezrek vezére, egykor ura és lelke a magyar fővárosnak, béke áhítója, harcok vezetője, lángész, tele szív és emberség, méltóság, hatalom és mégis polgár-

társ; most Vázsonyi Vilmos, szegény halott a badeni zsidótemető halottasházában. A badeni virrasztók egyre pergetik imádságuk orsóját, a kandelláberek fénye föllobog és rászik Vázsonyi Vilmos halott arcára.

Béke és szelidség ül ezen az arcon.

Szombaton délután hét óra tájt érkezett Badenbe Vázsonyi Vilmos özvegye, egyetlen fia, Vázsonyi bátyja, Fábian Béláné, Bródy Ernő és Fábian Béla. Egyenesen fölmentek a szanatórium első emeletének 4. számú szobájába, ahol Vázsonyi Vilmos élete utolsó négy hetét töltötte és ahol szombaton reggel meghalt. Most is ott fekiúdt még a halottashágyon. Vázsonyi Vilmosné fia karján lépett be a szobába, megállt az ágy mellett, néhány pillanatra szólanul bámult maga elé, azután lehajolt.

halott férje kezét kereste, meg akarta csókolni Vázsonyi Vilmos kezét.

Fia és a körötte állók elvonták az ágy mellől, mindenki iparkodott erősen maradni a percekben, de mindenkinek szeméből könnyek pergették alá. Hosszu és fájdalmas pillanatok következtek: az egyszerű szanatóriumi szobát betöltötte a zokogás. Amíg ez a megrázó jelenet játszódott le a 4. számú szobában, kint

a szanatórium halljában és a folyósón emberek százai tolongtak

Mindenki Vázsonyiné akarta vigasztalni, magyarok, osztrákok, pestiek, badeniek, bécsiek, barátok, ismerősök, idegenek. Az irodában egész délután csezengett a telefon, Bécs, Budapest, Prága, Berlin kért híreket Vázsonyi Vilmos haláláról. A szanatórium igazgatósága már előzőleg intézkedett, hogy Vázsonyi Vilmos holttestét ne a szanatóriumban szokásos diszkrécióval vigyék ki a temetőbe, hanem már itt adják meg a kegyeletnek mindazt a megnyilvánulását, amely a nagy halott emlékére megilleti.

A halottasszobába özönével hordták be a koszorúkat, virágcsokrokat.

Mialatt Vázsonyiné, a fia és a többiek a

halottasszobában tartózkodtak, egyre új meg új látogatók jönnek, akik mind virágot hoznak magukkal. Hatalmas koszorú helyeznek el a szanatórium magyar vendégei ezzel a fölirással:

„A magyar haza nagy fiának — a guttenbrunni szanatórium gyászoló magyar vendégei.”

Halkan, félve nyitja ki az ajtót a szanatórium egyik szobaleánya, Emmi, aki nagy szeretettel tartotta rendben Vázsonyi szobáját. Mezet virágokat hoz, odateszi az ágy szélére és keservesen zokog. Most néhány szomorú hivatalos aktus következik, a hatósági orvos, a halottkém érkezik.

A meggyfabot

Kiesett egy meggyfabot a gazdája kezéből. Egy közönséges meggyfabot, aminek nincs arany- vagy ezüstpánt a nyakán. Amibe nincs tőr elrejtve. Egy magyar meggyfabot, olyan, amilyennel Tamássy generális vezette az ellenségre Przemysl rongyos és éhes és beteg és szent népfölkelőt. Vázsonyi Vilmos meggyfabotja, akivel a parlamentbe ment, meg az Abbaziába, meg a Teréz-körúti irodába, meg a demokrata körbe. Ezen az ismerős meggyfaboton nem fog többé nap-sugár ragyogni az Oktogonon. Az a két nagy bánkódó és epedő kék gyermekem nem fog többé kinyitni Pestre. Arra az elferdült mosolyra, amely e vidékiesen pakombartos arcon, e szenvedélyben és szenvedésben vonagló arcon, e szónoklás közben kigyulladt és megszépült világító fehér arcon mint jóság és családias tragikus repedése honolt, arra a bémult mosolyra reá hullatták sötét leplüket a párkák. Vázsonyi Vilmos elesett. A modern háboruban a vezér nem szokott elesni. De ez a vezér nem hátulról dirigált. Száz lépéssel a frontja előtt küzdött. Beteg szívet, repeső lelkét, zsenijének teremtő erejét, kifosztott életét vitte a vásárra. Több volt, mint egy hadsereg. Ő volt a trombitászó, a zászló, a lélek, a hit, az eszme is, amely a küzdelem fölött hömpölyög. A gyász, a siratás nyavalygása mind frivol olesóság e drága halál fölött. Ennek az ellebent életnek az értékét csak az a megdöbbenés sejteti, amely elfogta az agyunkat és az a zavar, amely megüli kódéval az ellenségei lelkét, amikor örülműk lehetne a lebirhatatlan champion elvesztén. Az a homály, amely a levegőbe lopózott, mintha napfogatkozás lenne Pesten. Vázsonyi Vilmos a tisztaságnak, az erkölcsnek, a meggyőződésnek hősi halottja. Ha pardont adott volna a reakciónak, ha feledni tudott volna, ma gyászflóros selyemzslókba takarnák romlandó testét. Nem adott pardont és nem tudott feledni. Most látszik ilyen magynak ő, mióta nincs? Nem. Ez az ember volt az, aki mint a hegyek, közelről volt a legnagyobb. Akit járdai utján, mint bírójukat, papjukat köszöntöttek a kisemberek, a trafikosok, az asztalosok, a hordárok, a cipészek, a kocsisok és a rikkancsok. Akinek a szemébe, mint a napba, nem tudtak nézni a tolvajok, az árulók, a huncutok, a betyárok. A meggyfabotja a magyar demokrácia szimbóluma: rátámaszkodunk görögnyős uttalan utunkon. Az Ugron Gáborok, a Justh Gyulák végzetében osztozott ő, azokéban a magyarokéban, akiket megölt a Tisza Kálmán óta tartó parlamenti abszolútizmus, az elvtagadás gyalázata és a közéleti rothadás elleni alkuvatlan, emészto, lúzas küzdelem. Eldött a tilalomfa, uccu kéjes „destruktív” polgárok, borulhattok a reakció keblére. Elárvult a meggyfabot. Az ellenőr, a lelkiismeret, a magyar demokrácia ideális bajnok hangtalan, erőtlen elvonul a Helfy Ignácok, Irányi Dánielök, Szilágyi Dezsők és Déry Zoltánok buslakodó Pantheonjába. Csönd, latorhad, ne próbáljátok leülvölteni az eszményvilágba emelkedő nevet. Ő szegény és tiszta volt és a nemzet nem engedi kioltani az erkölcs és emberideál csillagját, amelyek az örök megmaradás utján kalauzolják.

Magyarok vagyunk és megbecsüljük a magyar vendéget — invitált asztalhoz Mészáros Vázsonyi Vilmos holttemetőre levezik a fehér leplet. Megdöbbenő pillanat. Ott fekszik a tegnapi még vidám, jókedű Vázsonyi holtan. Arca nyugodt, sehol egyetlen ránc, sehol a halál feléletes vonásai, sehol az elmúlás jelei, olyan, mintha nyugodtan aludnék, mintha álmódna.

Fél 10 előtt néhány perccel megérkezik a badeni zsidó hitközség előjárósága és képviselőtestülete. A halottaszobába jönnek, az

behozzák az egyszerű fekete fakoporsót

beléfkettetik Vázsonyi Vilmos holttestét és elcsukló sírás között teszik a koporsóra a fűdelet.

Azután az összesereglett barátok és a hitközség vezetői vállukra emelik a koporsót és a szanatórium parkján keresztül a gyászoló vendégek könnyező sora között kivisik az utcára, ahol már vár a halottaskocsi. Csak egy-két pillanat és a kocsi megindul. Esti 10 óra van.

a badeni zsidó temető felé lassu lépésben viszi a fekete kocsi a magyar élet nagy halottját.

Mögötte a hitközség tagjai és a barátok. A koporsót a temető szertartástermében helyezték el és egész éjszaka díszőrség állt a ravatalnál. Vázsonyi Vilmosné, aki emberföltölti erővel iparkodik uralkodni magán, bevészlik a szanatórium egyik földszinti szobájába. Bródy Ernő, Pábian Béla, Csergő Hugó és A Reggel kikiöltött munkatársa pedig fölmennek a halottaszobába, hogy rendezkedjék Vázsonyi Vilmos hátrahagyott írásait, könyveit, holmijait. Az ajtótló jobbra áll az az ágy, amelyen Vázsonyi Vilmos meghalt.

Az ágy mellett éjjeliszekrény, rajta Vázsonyi Vilmos jellegzetes fekete csokornyakkendője, ugy, ahogy pénteken éjjeli lefekvés előtt odadobta.

Az ágytól balra levő karosszéknél hever Vázsonyi ruhája. Az asztalon két szál gyertya ég és odébb könyvek hevernek. Ezeket olvasta a szombatra virradó éjszaka, néhány órával halála előtt.

Utolsó olvasmány — össze sincs hajva a könyv — Chesterton: „Der Mann, der zuviel wünschte.“

A többi könyvekből is megállapítható, hogy Vázsonyi Vilmos az utóbbi időben szabadulni igyekezett a politikától,

esupa szépirodalmi munkát vásárolt magának, ezek egy halomban állnak az asztal szélén. Legfőbb Galsworthy regénye: „Der Menschenfischer.“ Chesterton után Galsworthy kötetkezett volna. Magyar újságok, naplapok, képes újságok, színházi folyóiratok hevernek még a széles asztalon. Az áhuk mellett kis íróasztal áll. Itt is csupa újság, könyv, folyóirat. Vázsonyi ceruzával írt jegyzet, legföljebb pedig fénykép, amely nemrég készült a badeni szanatórium kertjében Vázsonyiról, családjáról és néhány barátjáról.

A tintatartón hever szemüvege is, az a nagy, esontkeretes szemüveg, amelyet kabátja külső zsebében szokott hordani és onnan huzott elő, ha olvasni vagy írni akart.

Tegnap érkezett levelekre találnak. Rassay Károly és Rassay Károlyné levelezőlapjára, Hüvösvölgyből; Ország Nándor, Márkus Jenő és Nobel Arpád igazgató leveleire, aki Vázsonyinak egyik legkedvesebb, leghűségesebb barátja volt. Egy névjegy is hever az íróasztalon:

Aladár de Borovicsenzy.

Három nappal ezelőtt látogatta meg Borovicsenzy Aladár Vázsonyi Vilmost, akivel hosszasan beszélgetett a szanatórium parkjában. Azután rengeteg magánlevél, politikai és ügyvédi levelek, jelentések, jegyzőkönyvek, okmányok, iratok. Ezeket fehér pírba csomagoljuk és leviszük Vázsonyinéhoz, aki azt a kívánságát fejezte ki, hogy még ma este át akarja nézni ezeket a dolgokat.

elnök könnyes szemekkel tolmácsolja a hitközség részvételt és közli Vázsonyi Vilmosnéval, hogy az elhunytat a maguk halottjának is tekintik és éppen ezért

az első végtisztességet ők akarják neki megadni.

Ők fogják halotti ruhájába föltöltöztetni, ők fektetik koporsóba, ők kísérik ki a temetőbe, az 6 papjuk mondja fölötte az első bucsuzatolt. Tényleg pár perc alatt megtörténik a halott föltöltöztetése.

hátha talál közöttük olyasvalami irást, amelynek már a legközelebbi órában fontossága lehet.

Vázsonyiné karosszéknél ül, nem sir, de arcán mérhetetlen fájdalom ül. Arról esik szó, hogy

Vázsonyi Vilmos a harminceves közéleti pályája után is milyen szegényen maradt itt. Újból megszólal Vázsonyiné:

— Tegnap kaptam tőle levelet, azt írta, hogy már annyira jobban van, hogy fölügyelet nélkül maradhat.

Rögtön válaszoltam a levélre, megírtam, hogy mához egy hétre eljövök hozzá Badenbe, mert házassági évfordulónk lesz

és ezt a napot eddig még mindig együtt töltöttük el. Most már nem lesz velem ezen a napon! — és Vázsonyiné szavai zokogásba fulladnak. Sorba rakjuk az irásokat, Vázsonyi János néz át először minden papíradarabot. Egy levelet vesz a kezébe és olvasni kezdi:

— Gondoljon végre magával, gondoljon egyszer már az egészségére is.

Vázsonyiné csendesen kéri:

— Ki írta ezt, fam?

Baden bucsuzik Vázsonyitól

Már 11 óra előtt autón, kocsin, gyalog rengeteg ember érkezett a badeni zsidó temetőhöz. Nemesak a szanatóriumi vendégek, de

Baden egész lakossága osztály- és felekezeti különbség nélkül eljött az ideiglenes ravatalhoz, hogy résztvegyen Vázsonyi Vilmos badeni bucsuztatásán.

A temető új szertartástermében ravatalozták föl Vázsonyi Vilmos koporsóját. Csodálatos véletlen: a 6 az első, akít ebből a teremből temetnek. A koporsót gyászlepel borítja, néhány korsóru fekszik a ravatalon és szomoruan énekel a kandelaberek. A szufolt teremben a koporsótól jobbra foglal helyet Vázsonyi Vilmosné, Vázsonyi János, Szalkay Zoltán és a Budapestről érkezett barátok. Balról egy cilinderes ősz ur áll: Alois Brusetti, Baden város legitimista polgármestere, aki eljött, hogy a város vezetősége nevében kérjen részt a gyászolókkal járdmábol. A koporsó előtt a nőegylet küldöttsége, a különböző egyesületek kiküldöttsége és a gyászoló hatalmas tömege. A polgármester az özvegyet keresi meg és néhány rövid, keresetlen mondatban fejezi ki előtte Baden város részvételt. Tizenegy órákor

Josef Kollmann osztrák pénzügyminiszter, volt badeni polgármester Bécsből arról értesítette a hitközség elnökét, hogy részt kíván venni Vázsonyi Vilmos badeni bucsuztatásán.

Néhány percet váruunk, míg végül az elnök új értesítést kap, hogy a pénzügyminiszter nem tudna kellő időben megérkezni és ezért héri, hogy tekintsenek el személyes megjelenésétől, lélekben jelen van Vázsonyi Vilmos temetésén. A gyászszertartást Reich badeni főrabbi és Fischer Henrik bécsi főkantor végzik. Az utóbbi a bécsi zsidótemplom kórusával együtt jött ki a badeni végtisztességhoz. Mindenki sir, mindenki zokog, de egyszer csak összeszorulnak a magyar szívek; Fischer Henrik bécsi főkantor csodás melegségi baritonja tiszta magyarsággal mondja:

— Dr. Vázsonyi Vilmos a badeni zsidó hitközség bucsuztat téged!

A bécsi főkantor és a kórus egyházi énekel után Reich főrabbi lépett a koporsóhoz és mondott rövid, de mély és gondolatokban gazdag bucsuzatolt. Azután a fakoporsót leemelték a ravatalról és

— En — válaszol Vázsonyi János és az asztalra roskad és egész testét rázza a zokogás. Már majdnem éjfél van, amikor elkészülünk az iratok rendbehozásával és nyugovóra térünk. A folyosókon szomorú emberekkel találkozunk.

Csodálatos az a részvét, amellyel itt idegen emberek Vázsonyi Vilmos halálát fogadták.

Talán akaratlanul is, talán öntudatlanul is megérezték, hogy egy koldusszegény ország egyik nagy fiat vesztette el benne. Vasárnap reggel már 8 órákor talpon volt mindenki, akit Vázsonyi Vilmos tragédiája hozott a guttenbrunni szanatóriumba. Értesítés jött ugyanis, hogy

a főváros a kora hajnali órákban automatizált indított utnak Baden felé, hogy a koporsót még ma autón Budapestre vigye.

Vázsonyiek és a barátok még egyszer fölmennek a 4. számú szobába, hogy összecsomagolják Vázsonyi Vilmos holmijait. Egyszerű ember volt Vázsonyi Vilmos,

mindössze két sötét ruha, felöltő, kalap, fehérmű maradt a szekrényekben.

Vázsonyi Vilmosné úgy intézkedett, hogy ezeket a ruhákat osszák ki a badeni szegények között. A fehérműt a szálloda egyik szolgájanak ajándékozták. Kilenc órákor jelentkezett Vázsonyi Jánosnál Tiry Gyula, a községi temetkezési iizem igazgatóhelyettese, aki közölte Vázsonyi Jánossal, hogy a koporsót hazaszállító autómobil reggel elindult Budapestről és ebédután megérkezik. Alexander Braun, a badeni izraelita hitközség elnöke és Ludwig Lachenbacher, a szentegylet vezetője érkeztek most azzal a jelentéssel, hogy

a badeni zsidó hitközség 11 órákor adja meg a temetőben a nagy halottnak a végtisztességet.

kettős ére koporsóba tették, amelyet leolmoztak.

Vázsonyi Vilmos családja és a Budapestről érkezett barátok visszatértek a szanatóriumba. Itt a résztvevő barátok és levelek egész serege várta már a gyászoló családot. A legelső sürgöny, amely ma délelőtti érkezett, így szól:

„Mélyen megrendülve kérem kegyelmes asszonyt, hogy nagy gyászában legizgalmból részvétmet fogadni kegyeskedjék. Pallavicini György.“

Részvéleveget intézett Vázsonyi Jánoshoz többek között Ignotus is:

„Egyszerre siratom Vázsonyi Vilmos pusztulásában az emberi tragikumot és az ügyünket ért irtozatot, jövővetetlen veszteséget. Legyen áldott halottaiban is és holttestéből is száljon ádás boldogtalan országunkra!“

Délután 3 óra tájban érkezett meg a főváros autómobilja, amely nyomban a zsidó temetőhöz ment.

Az ére koporsót beemelték az autóba és néhány perccel később a kocsi már futott a badeni országúton, vitte magával Vázsonyi Vilmos holttestét.

A vasuti kocsi III. osztályán indult Budapest felé a sümegi tanítói lakásból, telve reményekkel és lelkesedéssel és autón hozták haza Badenből holtan, hidegen, kihűlt szívvel...

Vázsonyi Vilmos családja és a budapestiek délután 2 órákor indultak haza a budapesti gyorsvonattal. A vonaton utazó közönség között csakhamar híre terjedt, hogy Vázsonyi Vilmos özvegye a vonaton van és

ismerősök, ismeretlenek egymás után jöttek Vázsonyiné fülkéjébe

mély és igaz részvétük tolmácsolásával. A Keleti pályaudvaron a demokrata párt nagyobb küldöttsége várta a gyászoló családot. Amikor Vázsonyiné kilépett a vasuti fülkéből és meglátta a mélyen megilletődött küldöttséget, zokogva sóhajtott föl:

— Ot már nem fogják várni többé, az én áldott emberem soha többé nem száll ki a vonatból... Soha többé... Halász Ernő

— Hónaljszőrök, kar- és lábszőrök
gyors és fájdalommentes eltávolítására szolgál a bársonyos

Yessin-Crème,

mely a hajakat nyomban földolja. Bubifrizurások a tarkón használják. A világhírű Yes találmánya

Kapható minden szűkeletben. Ha tartozkodási helyén nem volna, akkor forduljon a föltaláló vállalatához: YES R-T, magyarországi központja, Budapest 72, Postafiók 15

Stefánia-uti

Halászcserda

VII, Stefánia-ut 25 (Viztoronynál)

Táncezene

Esténként halászlé, turócsusza
Dréher-sörök

Szent-Margitszigeti Szanatórium

A legmodernebb helgyógyászati diétás és fizioterápiás gyógy- és üdülőtintézet

Szent-Margitszigeti Szállodák

Kényelmes, modern lakószobák
Kittunó ellátás, Allandó autójáratok a pesti Margitidőrtől

Fővilágosítással szolgál az igazgatóság; Budapest III, Margitsziget, Sürgőnycim: B u d a p e s t, M a r g o t e i

Csernoch János hercegprimás nyilatkozik A Reggel-nek Vázsonyi Vilmos közéleti szerepléséről és a gyászír hatásáról

Magyarország főpásztora, mielőtt vasárnap délután elindult amerikai útjára, levelet küldött Vázsonyi Vilmos özvegyéhez s a levélben mélységes részvétének ad kifejezést

Esztergom, május 30.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Vasárnap délelőtt 10 órakor kaptam az értesítést, hogy Magyarország bíbornok-hercegprimása, Csernoch János esztergomi érsek

magánkihallgatáson fogad és nyilatkozik A Reggel-nek az elhunyt Vázsonyi Vilmosról.

Drahos János oldalkanonok, a hercegprimási iroda vezető igazgatója volt szíves kérelmemre elvállalni, hogy kieszközölje számomra az audienciát és tolmácsolja kérésemet, hogy a váratlanul elhunyt államférfi társadalmi és politikai tevékenységéről nyilatkozzék a főpásztor, aki Vázsonyi Vilmossal évtizedeken át bensőséges viszonyt tartott fenn. A primási igazgató közölte velem, hogy az egyházfejedelem Tury Béla kanonok, volt nemzetgyűlési képviselő és a hercegprimási titkár kíséretében

a délutáni órákban Amerikába indul,

hogy résztvegyen a június közepén kezdődő ehicagi eucharisztikus világgongresszuson. Emiatt — mondotta Drahos kanonok — az utikészülés foglalta el Öminenciáját, akit különben a hosszú tengeri út várható izgalmára már most annyira kimerített, hogy esetleg csak közvetett uton tehet nyilatkozatot a volt igazságügyminiszter hirtelen halála alkalmából. Ilyenformán azután óvakodtam attól, hogy a hercegprimás kedélyét a közvetlen kérdésekkel esetleges újabb izgalmak veszedelmének tegyem ki, ezért megkértem Drahos János kanonokot, közvetítse az egyház főnyilatkozatát és kérjen felhatalmazást A Reggelnek, hogy az elhangzott kijelentéseket nyilvánosságra hozhassa. A primási igazgató készséggel teljesítette ezt a kérésemet is, nyomban referált az egyházfejedelmek, majd A Reggel számára tudomásomra hozta, hogy

a főpásztor a következő kijelentéseket tette:

— A szomorú gyászírről — mondotta Magyarország hercegprimása — a ma reggeli lapokból értesültem és

nyomban levelet küldtem a lesújtott özvegynek.

A levélben Vázsonyi Vilmos özvegyének ezt írta a hercegprimás:

„Közvetlenül amerikai utam előtt felhasználom a szomorú alkalmat és mélységes részvételem fejezem ki Nagyméltóságodnak.”

Az oldalkanonok ezután aziránt érdeklődött az egyházfejedelemtől, hogy a megrendítő gyászírt milyen hatással volt a főpásztorra, akinek Vázsonyi Vilmos nemrégiben, még a frankpör kirobbanása után is látogatást tett a székváros primási palotájában.

— Osztószó a megértő gyászban — válaszolta Csernoch János —, amely Vázsonyi halálával kapcsolatban a társadalmi és politikai életben egyaránt osztatlanul megnyilvánult. Vázsonyi közéleti szereplése nyitott könyv volt. En teljes megértésével ilákoztam mindig, ha valamilyen ügyben tárgyalnunk kellett. Az egyházi kérdésekben is megvolt ez a harmónia közöttünk.

A főpásztor ezután az amerikai út részleteiről tárgyalt oldalkanonokjával és közölte vele az út részletes programját. Eszerint ma, vasárnap délután ¼ órakor indul székhelyéről Budapestre, innen Párisba, majd Cherbourgban az „Aquitania” fődélzetére száll. Az egyhónapos út céljáról és részleteiről Drahos János kanonok a következőkben informált:

— Öminenciája Budapestről kedden reggel 7 órakor utazik el Párisba az orientexpresszrel. Onnét Cherbourgba megy s az „Aquitania”-val indul Amerikába, ahova június 10-én érkezik.

Vázsonyi koporsója ma reggel 8 órakor érkezik Budapestre

A főváros temetkezési vállalatának Badenbe küldött autója vasárnap délután 4 órakor elindult Vázsonyi holttestével Budapest felé. A Központi Demokrata Kört, a badeni szanatórium telefonon értesítette az elindulásról és arról, hogy

az autó körülbelül este 11 órakor érkezik Budapestre.

A Központi Demokrata Kör néhány vezetőtagja elhatározta, hogy a főváros határában, a vámsorompónál várják be az érkező autót. Este 9 óra után azonban újabb telefonértesítés

Mintegy százötvenen várták Vázsonyi özvegyét és fiát a Keleti pályaudvaron

Vasárnap este 7 óra 30 perckor gördült be a Keleti pályaudvarra a bécsi gyorsvonat, amelyvel Vázsonyi Vilmos özvegye és János fia megérkeztek Budapestre, dr. Bródy Ernő és dr. Fábán Béla kíséretében. A Perronon mintegy

százötven férfi és nő várta a vonat érkezését,

családtagok és az elhunyt legközelebbi barátai, a Központi Demokrata Kör tagjai. A férfiak fekete karszalagot viseltek. Már a vonat érkezése előtt, a nagy oszarnok félhomályban a gyász tompa fájdalommal szótlanul gyűltek össze a várakozók csoportjában a résztvevők. Ehrlich G. Gusztáv, Baracs Marcel, Bedő Mór, Pakots József képviselő, Deutsch Lajos, az Elektromos Művek vezérigazgatója és sokan mások. Amint a vonat befutott, a közönlő utasok néma részvétellel néztek utat az özvegynek és kíséretének; turisták érkeztek nagy virágoskokokkal és

a virágokat a szomorú fogadtatásnál a vasárnapi kirándulók megilletődve rejtették el köpenyeik alá,

Minænki résztvevett a gyászban, aki jelen volt. Az egyik elsőosztályú kocsiból kiszállt az özvegy. Fia karjára támaszkodott. Az elhunyt barátai hozzásiettek, senki sem tudott egy szót sem szólni: néma fájdalommal üdvözölték. Elindult a szomorú menet s ekkor Fábán Béla halkán szólott a körülállókhoz: — Várjuk meg a kegyelmes ur podgyását. — A hordár két kis egyszerű bördönt emelt ki a kocsiból, az egyikhez fekete esernyőt szíjaztak. A két bördönt a hordár letette a Perron aszfaltjára...

ez itt az elköltözött Vázsonyi Vilmos minden podgyása s e percben, itt, az érkezés csarnokában, a két kis egyszerű táska tragikum és szimbólum.

A siető hordárok fölemelik a már gazdátlan podgyást, a menét átjut a kijáraton s miközben fölülnek az autókra, az elhunyt barátai sírva ölelik meg egymást. A Buljovszky-utcai villában a rokonság várta a szomorú érkezést. A bánatos vigasztalások után

megindító aktus következett: amiatt még Vázsonyi Vilmos életében megfogadták egymásnak férj és feleség, aki életben maradt, az özvegy, megírta a gyászjelentést.

Résztesz az eucharisztikus világgongresszuson és meglátogat több magyar egyházközséget. Toledóban megbérmálja a magyar katolikusok gyermekeit, majd június 29-én, Péter-Pál napján Böhm Károly clevelandi plébános aranymiséjén fog megjelenni. Böhm preláust ugyanis a legelső magyar pap, aki Amerikába ment az ottani magyarok pasztorálására. Július 10-én már ismét Budapestten lesz a hercegprimás.

*

Vasárnap délután pontban ¼ órakor az ősi székváros valamennyi harangjával együtt megkondult az esztergomi bazilika öreg harangja és a méltóságteljes harangzugas között, megilletődött ünnepi hangulatban a hercegprimási palota kapuján kigördült az egyházfejedelem autója: Magyarország hercegecsere elhagyta székhelyét, elindult amerikai útjára.

Lukácsovich Lajos

érkezett a demokrata körbe. Tiry igazgató, aki a főváros temetkezési vállalatának képviselőjében a holttestet kíséri, közölte a kör vezetőjével, hogy

az autó este 9 órakor Győrbe érkezett és az éjszakai sötétség beálltával nem folytatja útját.

Az éjszakát a győri szentegylet fölügyelete alatt garázsban tölti az autó,

hajnali 4 órakor indul tovább és reggel 8 óra tájban érkezik Budapestre.

Részkető kézzel írta, de előtörték könnyei és csak diktálni tudta a gyászos szöveget:

Vázsonyi Vilmosné és egyetlen fia, János, nagy szomorúsággal, de Isten akaratában megnyugodva jelentik, hogy a legnemesebb ember, ura, illetve apja,

nagyméltósága

DR. VAZSONYI VILMOS

ügyvéd, Nagymagyarország volt igazságügyminisztere, IV. Károly valóságos belső titkos tanácsosa, Budapest székesővárosi díspolgára, a Terézváros 25 éven át volt képviselője, a magyar nemzeti demokrata párt megalapítója folyó hó 29-én, reggel 8 órakor Badenben visszaadta lelkét a Teremtőnek.

A szomorúságban és gyászban osztoznak: fivére, Vázsonyi Jenő, a Már. volt elnöke, felesége és gyermekei; Vázsonyi Paula, nővére; sógorai, Báder Jakab, Szalkai Szalkai Zoltán, felesége és gyermekei; özv. dr. Rácz Dezsőné és gyermekei; unokahugal és unokáccsel.

Temetése június 1-én, kedden délután 3 órakor lesz a központi Városháza udvaráról.

Adjon Néked az Uristen békét és örök nyugodalmat!

Az özvegyet

a résztvétáviratok és levelek

egész sora várta már a gyászos házban. Táviratilag kondoleáltak Vass József népjóletügyi miniszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Fokusházy Lajos alpolgármester, Eber Antal, Ugron Gábor, Székács Antal, Mándy Samu, Wolfner Tivadár, Domony Mária, Sztankovits Szilárd, Sebes Dénes, az elhunyt volt államtitkára, Gratz Gusztáv, Rainprecht Antal, Bottlik József, Balla Aladár, Baross Jánosné, Rényi Dezső, Buzáth János, Csepeli Weiss Jenő, Szilágyi Lajos, Stein Emil, P. Abraham Dezső, Fleissig Sándor, dr. Déry Géza, az összes fővárosi és vidéki demokrata körök.

rengeteg levél és sokszáz távirat.

Rakovszky Iván belügyminiszter a következő táviratot intézte Vázsonyi Vilmos özvegyéhez: „Kegyelmes Asszonyom, férje elhunyt alkalmából fogadja legmélyebb részvétem őszinte kifejezését.” Hegedűs Lóránt volt pénzügyminiszter távirata így szól: „Mélyen megindulva siratom Vilmos halatál, kézsókkal, Hegedűs Lóránt.” Táviratilag fejezte ki részvétét Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke is a következőkben: „Váratlan lesújtó gyászban fogadja Nagyméltóságod mélyen dőlzett részvételem őszinte, tisztelteljes kifejezését.”

R A P O S A

nyári helyiségei
Stefánia-ut 55. sz. Thokoly-ut
sark. — Telefon: József 81-24

DÉLELŐTT
vasár- és ünnepnapokon katonazenek
DÉLUTÁN

naponta 5 órai tánca és tánc, melyhez a zenét elsőrendű
zenekar, heffőn és pöntöken a rendezzenekar
szolgálattalja

ESTE

8 órától Sovanka cigányzenekara muzsikál,
szórórág tánc



Magasnyomású
ballon- és
motorkerékpár-

Dénes & Friedmann Rt., Budapest VI, Dessoewffy-u. 29. Tel. 89-86, 144-71

Kedden délután 3 órakor a Városháza udvaráról temetik Vázsonyit

Vasárnap délelőtt 11 órakor a hatóságok képviselői és a Központi Demokrata Kör vezetői értekezletre jöttek össze, hogy a temetés helyét és körülményeit megbeszéljék. Az értekezleten a főváros részéről *Buzáth* alpolgármester, a rendőrség részéről *Szeszlér* főkapitányhelyettes vett részt, a demokrata kör pedig *Pakots József*, *Dr. Pető Ernő*, *Kakulyai Károly* képviselték. *Dr. Pető Ernő*, aki a kör megbízásából *dr. Kovács Ernővel* a temetési szertartás főrendezője, előterjesztette a Központi Demokrata Körnek azt a kívánságát, hogy elhunyt vesztét az Oktogon-térről temessék.

Szeszlér főkapitányhelyettes nem volt hajlandó ehhez a tervhez hozzájárulni, mivel — amint mondotta — a várható nagy tömegekre való tekintettel a nyílt térségben a rend fentartását nem látja biztosíthatónak. Helyesebbnek találja, ha nem nyílt helyet jelölnek ki a gyászszertásra. Az értekezlet ezt az indokolást elfogadva, megállapodott abban, hogy a temetési szertartás

a Városháza udvarán fog lefolyni.

Ez a hely azért is alkalmas a szertartásra, mert összhangban áll a fővárosnak azzal az elhatározásával, hogy Vázsonyit a maga halottjának tekintik. A temetés időpontja:

kedden délután 3 óra.

A hivatalos személyiségek: a nemzetgyűlésnek, a kormányának, a fővárosnak és a többi hatóságoknak, valamint a pártszervezeteknek és pártköröknek kiküldöttei, továbbá az egyesületek és testületek küldöttségei a *Kammermayer Károly-utcai* kapun fognak bemenni a Városháza udvarára, míg

a közönség a Károly-körúti, a Gerlőczy-utcai és a Városház-utcai kapun juthat a gyászszertartás színhelyére.

A szöszék a Városháza udvarának *Kammermayer Károly-utcai* oldalán fog állani. Az egyházi szertartás után következnek a gyászbeszédok. A demokrata körhöz érkezett bejelentések szerint a főváros részéről *Ripka* főpolgármester, a törvényhatósági bizottság nevében *Bárczy István*, a demokrata képviselők nevében *Pakots József*, a Községi Demokrata Párt nevében *dr. Abracs Marcell*, a Központi Demokrata Kör nevében *dr. Bródy Ernő* buszcsatlakozó és a hivatalos kiküldöttek a *Kammermayer Károly-utcai* kapun át követik a gyászkoosít, míg a közönség csak a többi kapukon távozhat és a Károly-köruton csatlakozik a menethez.

A Károly-köruton keresztül a Dohány-utca felé tart a menet

és a Dohány-utcai templom előtti megáll. Itt a Pesti Izraelita Hitközség nevében *dr. Lédener Sándor* hitközségi elnök mond rövid istenhozzádot. A Dohány-utcaból

a Sip-utcai, Rákóczi-utcai és a Fiumei (ezelőtt Köztemető)-utca keresztül halad a gyászmenet a régi Kerepesi-temetőbe,

ahol a nagy halottat a főváros által adományozott disztrihelyre temetik. *Szeszlér* főkapitányhelyettes a rend fentartására nagyobb készütséggel kivényléséről gondoskodott.

Vasárnap

a Központi Demokrata Körben

A Központi Demokrata Kör vasárnap már teljesen fölkészülten, komor gyászponnával várja nagy halottját. A lépcsőházat gyászdrapéria borítja. A kör nagyertermében már készen áll a ravatal gyászponnája. *Vázsonyi* holtteste ugyanis

a megérkezéstől kezdve, kedden déli 12 óráig a Központi Demokrata Körben lesz föl-

ravatalozva.

A kör nagyertermének falait és mennyezetét is gyászdrapéria fűdi és fekete posztó keretezi az elhunyt vezérnek falon függő arcképét is. A ravatal körül *délcsaki növények és harmóniket ezüstkendővel*. Vasárnap délután 3 órakor a Központi Demokrata Kör értekezletet tartott, amelyen a temetési szertartás részleteit beszélték meg. *Dr. Pető Ernő*, a temetési szertartás főrendezője bejelentette, hogy a kör vezetőségéhez már eddig is rengeteg részvényilvánítás érkezett a társadalom minden rétegéből, magánosoktól és egyesületektől egyaránt. Az Omke, az Okisz és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete közölte a vezetőséggel, hogy a tagjai közé tartozó kereskedők és iparosok

gyászuk jeléül a temetés idejére, kedden délután 3 órától 4 óráig zárva tartják üzleteiket.

Több fővárosi iskola és árvaház részéről az a bejelentés érkezett, hogy a növendékek teljes számban kivonulnak a temetésre és a temetési menet utvonálán fognak sorfalat állni. Az értekezleten elhatározta ezután a Központi Demokrata Kör, hogy kebeléből százötven rendezőt küld ki, akik

V. V. jellel ellátott fekete karszalagot

fognak viselni és a rend fentartásáról gondoskodnak. A koporsó mellett a körnek huszonegy vezetőségi tagja fog haladni. A Központi Demokrata Kör nagyertermében elhelyezett ravatalnál a hétfőn nap folyamán és kedden délelőtt 8 órától 12 óráig bárki megjelenhet, hogy kegyeletét a ravatalnál lerójjia. A kör helyiségében azonban *semmiféle szertartás nem lesz.*

Kedden déli 12 órakor szállítják át a koporsót a Városháza udvarára.

Elhatározta továbbá ezen az értekezleten a demokrata-kör, hogy a Vázsonyi holttestét Budapestre érkező autót a főváros határában a vámsorompónál küldöttség fogadja.

Az első gyászjelentés

A Nemzeti Demokrata Párt s a Demokrata Kör a vasárnap folyamán közös gyászjelentést adott ki. A gyászjelentés, amelyet *Pakots József* fogalmazott, így szól:

„A Nemzeti Demokrata Párt és a Központi Demokrata Kör megrendült fájdalommal jelenti, hogy bárványozott vesztére,

dr. Vázsonyi Vilmos

ügyvéd, valóságos belső titkos tanácsos, nyugalmazott m. kir. igazságügyminiszter, nemzetgyűlési képviselő, Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának tagja, Budapest díszpolgára, a Budapesti Ügyvédi Kamara választmányi tagja, stb., az évi május 29-én reggel hét órakor Badenben, ahol közéleti harcokban megtört egészségét akarta visszaszerezni, váratlanul elhunyt.

Sírtakok, testvérek, mert elhidegült az atyai szív, aki miérünk dobogott s ellobbant a fenékűt nemes lélek, aki szeretettel, védőn és oltalmazón terjesztette fölénk ragyogó szárnyait.

Elsőtűlt fölöttünk sorsunk égboltja s úgy érezzük, hogy az ő messzi utakat bevilágító tündöklő szelleme nélkül valék éjszakában botorkálnunk.

Légy velünk nagy bánatunkban, drvák atyja, jószágos Istenünk!”

Ma, hétfőn délelőtt 11 órakor még egy utolsó megbeszélést tartanak *Buzáth* alpolgármester, *Szeszlér* főkapitányhelyettes és a Központi Demokrata Kör megbízottai, hogy a temetési szertartás részleteit és technikai kivitelét pontosan megállapítsák.

BUDAI SZINKÖR

Minden este
Gilbert pompás operettje

Csak egy kislány...

Főszereplők:
Harmath Hilda, Sziklay József,
Fereny Károly, Raskó Baba, Horti Sándor

Az országos ügyvédgyűlés résztvevői állva hallgatták végig Papp József dr. gyászbeszédét Vázsonyi fölött

Az ügyvédi sérelmek orvoslására az ország valamennyi ügyvédi kamarája együttes értekezletre gyűlt össze a *Budapesti Ügyvédi Kamara* dísztermében, de mielőtt a napirendre tűzött témák tárgyalásához fogtak volna, *dr. Papp József*, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke, megindult hangon *parentálta el Vázsonyi Vilmost. Beszédét az ügyvédek nagy sokasága állva hallgatta végig.* A fájdalomnak a szava az első — mondotta —, ami elhagyja ajkunkat. Az első érzés, ami erőt vesz rajtunk, a szomorú gyász érzete. *Egyik nagy búskétségünk, dr. Vázsonyi Vilmos, tegnap elhalálozott.* Nemcsak a budapesti Kamarának, hanem az egész ország ügyvédségének nagy gyászja, hogy ez a kiválósgunk megszűnt élni. *Az ország minden kamarája Vázsonyi Vilmost a magáénak vallja.*

Vázsonyi a magyar ügyvédek valóságos inkarnációja volt.

Mi, öregek, ügyvédjelölt korá óta figyeltük működését. Láttuk őt az ügyvédség, a politika és a közélet terén működni. Ugrásszerűen emelkedett föl, majd

mint egy meteor, merész szárnyalásu ívből futotta be nemes pályáját és élte derekán váratlanul lehell.

Nem véletlen az, hogy egy szegény zsidó családból származó fiú ilyen tündöklő karriert futott be; valóságos belső titkos tanácsos és miniszter lett. E fényes pályafutás Vázsonyi Vilmos egyéni érdemeinek eredménye. *Tehetség, kristályjellelem, puritán élet, önzetlenség, a nemzeti eszméhez való hűség ragaszkodás jellemzi ezt a nagy halottunkat.* Integer, sebezhetetlen karakter volt, aki szerette a barcot. Éles fegyverekkel küzdött, sok sebet osztott, de sokat is kapott. Mint ügyvéd kitűnt kriminalisztikai nagy tehetséggel. *Díszolt a magyar jogászságnak.* Szónoki képessége elbűvölte, elragadta, meggyőzte hallgatóit. *Sokszor szurt, mart, de*

mindig az igazság érdekében hadakozott.

A haladás embere volt Vázsonyi és küzdelme az emberi jogokért való folytonos harc volt. *Hálával, szeretettel és tisztelttel emlékezzünk meg róla, okulás és példaadásul adjuk át dicső és magasztos emléket a jövő ügyvédi generációjának.*

A kamara dísztermében egybegyűlt ügyvédek mély megilletődéssel és szomorúsággal hallgatták az elnök gyászbeszédét, majd *dr. Márk Endre*, a debreceni ügyvédi kamara elnöke javasolta, hogy az országos ügyvédgyűlés Vázsonyi Vilmos emléket *jegyzőkönyveileg is örökítse meg és a családhoz intézzenek részvétlétviratot.* *Dr. Török Sándor* ügyvéd pedig azt az indítványt terjesztette elő, hogy az országos ügyvédgyűlés Vázsonyi Vilmos temetésén testületileg jelenjék meg. Indítványukat egyhanglagon elfogadták, amire *dr. Papp József* elnök a gyász jeléül az országos ügyvédgyűlést öt percre felfüggesztette.

(Folytatás a 12. oldalon.)

S. O. S.!

„Az Ember“

Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás

a városligeti Iparcsarnokban

Érdekes és tanulságos láttnivalók

mindenki számára

Nyitva egész nap

A kiállítás „Szórakozó park“-jában:
Hangversenyek!
Étterem és kávéház!

PITROFF MIKLÓS okleveles gépészmérnök
SOFFŐRISKOLAJA

Élméleti kiképzés rajzokkal és alkatrészekkel demonstrálva, műhelygalkorlatok. Egyességi gyakorlatokon kívül legalább 100 km. vezetési galkorlat városban, saját 1925. évi 501-es Fiat luxusautókon. Júnus 1-ig beiratkozók részére igen mérsékelt tandíjjal reklámtanfolyamok kezdődnek, részleírtetéssre is. Irada: VII. Erzsébet-körút 28. Telefon: József 116-79



Kétszobás

modern lakás átadó. IV. Molnár-utca 21. sz., III. em., 8. ajtó

Mészáros Gyula elmondja A Reggel kiküldött tudósítójának a frankügy miatti „martiriumának” történetét

Mészárosék nagy nyomorban élnek Konstantinápoly egyik külvárosában. — A felesége két gyermekükkel együtt már a Bosporusba akart ugrani elkeseredésében

A frankpör vádlottainak sora „nem teljes” — mondja Mészáros Gyula

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) A frankpör tárgyalása alatt ugyszólván percenként hangzott el egy név a komor teremben, amely előtt tehetetlenül torpanat meg az igazságot kutató elnöki faggatás. Ez a név, amely lassanként fogalomná vált s amely zárt szőzámajtként parancsolt megállást hévnek, forpontra hevített izgalomnak és türelmetlenségnek —

Mészáros Gyuláné

volt. A titokzatosság ködét még sűrűbbé tette az a körülmény, hogy Mészáros Gyula személye megközelíthetetlenül vádlt. Senki nem tudta, hogy hol van és még rejtélyesebbé lett az alakja azáltal, hogy senki és semmi sem tudta megszólaltatni. A magyar hatóságok végre kiadatást kérték a török kormánytól, de eredmény nélkül. A nyomok végre Konstantinápoly felé kezdtek vezetni akkor, amikor Budapestien a röplőterem a rendőrség elfogta Mészáros védőjét, aki Konstantinápolyba akart hozzá röplőni.

A Reggel tudósítójá ezen félbemaradt nyomon indult el, hogy fölmutassa e nagy, modern várslőpörnek azt a sokat emlegetett titokzatos alakját, aki úgy szerepel a közvélemény előtt,

mint minden titkok tudója.

A nyomozást ott kezdtük el, ahol Mészáros védőjének utja félbeszakadt: a mátyásfüldi röplőterem. Szerdán reggel utra készen állott a Nemzetközi Légiforgalmi Társaság Bleriot-típusú röplőgépe, amelyen az egyik legbravurósbabb francia pilóta, Thuan ur mellett levő ülőhelyet biztosították részemre. Természetesen át kellett esnem a szokásos határendezési formalitásokon. Egészen — nyilván a multakra való tekintettel — kivételes elbánásban részesítettek: tétől talpig megmozdítottak. Végre félórás késéssel elindultunk. Ezer méter fölé emelkedtünk és csak az itt-ott megszakadt felhők nyílásain át láttuk, hogy a jó májusi eső hogyan öntözi a nagykörű és kesekeméti barackfákat, azután már Szeged is eltűnt a szemünk elől és másfél óra múlva már az Alduna szépségei — a Vaskapu, Ada-Kaleh szigete — bontakoztak ki alattunk. Azután jött Bukarest, föléllant a távolban tőrengetegével a Duna deléja és delután

1600 méter magasságból megpillantottuk a Fekete-tengert.

Atrőpültünk Burgas kikötője fölött, hogy a Fekete-tenger fölött folytassuk utunkat a Bosporus felé. Reggel 6 órakor indultunk Budapestről és delután 5 órakor ragyogó napsugaraktól bearayozva már kibontakozott alattunk a világ egyik legszebb panorámája:

Konstantinápoly.

A szákmányra vadászó sólymot utánozza a röplőgép, ahogy körözve közelíti meg a földet. Egy tompa zökkenés jelzi csak, hogy újból érintkezésbe jutottunk az anyafölddel. Először hergélssel szalad már most a gép San Stephano röplőterének gyepén a hangár felé, ahonnan autó viszi az utasokat Peraba. Egy óra múlva már Mészáros Gyula lakásának ajtaja előtt voltam.

Platálon megöszült bájos uriassszony nyit ajtót: Mészáros Gyuláné. Megremeg az izgalomtól, amidőn magyar szót hall. Aggódva mér végig, kérdi meg, ki vagyok és mit akarok, de tégra nyitott szemében ott ég a hitvesi szeretet elszántsága is, amellyel üldözött férjét megvédeni kész. Érzem, hogy az öszült szőke hajkorona, a nemes építésű magas homlok alatt ülő nagy kék szemek kutató tekintete a lelkembe furdók és kutatja, hogy ellenség vagy jóbarát akarja-e át lépni azt a küszöböt, amely

megött az elmúlt esztendő sok kalandos eseményének rejtélyes alakja: Mészáros Gyula él. Az ajtó lassan kitarul. Megnyitotta a bizalom és én azzal az érzéssel léptem át a küszöböt, hogy ez a bizalom azzal a kötelezettséggel jár, hogy minden politikai szempont kiküszöbölésével csak az embert szabad ezáltal meglátnom. A lakás: nagyon szegényesen berendezett három kis szoba künn Konstantinápoly egyik vilámgöygedében. Az egyik szoba Mészáros Gyula dolgozószobája. Nyers tölgyfa-íróasztal, ajtónélküli könyvvállványok, egy keret, ez az egész berendezés. A puszta falakon egyetlen kép: Mészáros Lázárnak, a 48-as vértanu tábornoknak régi fametszetű képe. Az Arany-szav felől beömlő napsugarak táncolnak a vértanu-tábornok képének sárguló papírlapján és megakadnak az íróasztalon heverő újságtömegben:

a frankpör főtárgyalásáról szóló tudósítások betűrengetegében.

A könyvvállványok roskádásig telve etnografiai és filológiai munkákkal: Asia minden néptörzsenek neve felfalálható a fekete kötetek aranyozott élyomásain. A könyvek fekete vászonborítékja élesen válik el az egyszerűen szelt fal fehérségétől, amely a cellák ridegségével tölti meg a tudós dolgozószobáját.

Pár perenyi várakozás után nyilik az ajtó és belép Mészáros Gyula. Alakja szikár. A nyak szorosan körülzáró kékszíni orosz inget visel, amely a karon bő hullámokban omlik végig.

Százaz, aszkéta arc, szokatlanul magas homlok,

amelyet a kopaszág a fejtetőig hosszabbít meg és kétoldalról erősen öszült barna haj foglal keretbe. Arcbőre barna és pergament-szerűen feszül meg az arcsontokon. Az idegesen mozgó orrcimpák alatt angolosan nyitott bajusz. Ez Mészáros Gyula arca, amelyen a keletiesen metszett szemek nyitnak utat a léleknek. Ezt így, a szó szoros értelmében kell venni, mert még sohasem láttam olyan ellentétet a fejalak excentrikus komorsága, az arc lárvaszerű merevsége és a szemek gyermekien nevető naivsága között. Ebben a kontrasztban benne van ennek az embernek az egész lelki komplikáltsága: a feje a százaz tudományokat művelő tudósé, a szeme a kalandokért rajongó, színes fantáziákat, utópiákat hajszoló keleti mesemondóé...

Leülünk, illetve törkösen a kerevetre kapaszkodunk és Mészáros Gyula beszélni kezd.

Tel van panasszal, de nem siránkozik:

a sértett énézet hangján mondja el panaszait. Kérdem, hogy tud-e az ellene tett büntetőjogi rendelkezésekről?

Igen, — feleli. — A magyar kormány diplomácián uton kiadatásomat kérte a török kormánytól, de eredmény nélkül. Bizonyos kérdőpontok is érkeztek a magyar követhoz, de ezekre vonatkozóan ki sem hallgattak. Ugy-látszik, nem tudják otthon, hogy a kapituláció megszüntetése óta a török judikatura megkerülésével egyetlen állam diplomáciai képviselője sem fogatosíthat kihallgatásokat.

— A kiadatási kérelem volt az oka annak — kérdem Mészáros Gyulától —, hogy a török kormány muzeumigazgatói állásától megfosztotta?

— Engem nem fosztottak meg az állásomtól — válaszolja —, hanem már a kiadatási kérelem előtt egy más támadás következményeként fölbontották velem a kötött szerződést.

Üldözöm kékmedés címén jelentettek föl a török hatóságoknál, éppen akkor, amidőn a legnagyobb volt a török-olasz feszültség.

En azonban tisztátartam magamat a vádak alól és erre a török kormány elrendelte, hogy újítsák meg velem a szerződést. En ugyanis szerződésen alapon vagyok igazgatója a török néprajzi muzeumnak. Elkör érkezett meg a magyar kormány kiadatási kérelme, amelyben én a frankpör vádlottjaként szerepelek. Ebből a törökök azt következtették, hogy vád alá vagyok helyezve és ezért a szerződés megújítását fölfüggesztették.

— Már két hónap óta nem kapunk fizetést! — szól közbe Mészáros Gyuláné. — Higye el, hogy néha elfog a kétségbeesés és

sokszor gondoltam arra, hogy két gyermekemmel együtt a Bosporusba ugrom.

De nélküle nem akarom...

A férjére néz. Szemei könnyekkel telnek meg, a hangja elcsuklik. Mészáros Gyula rosszallólag csóválja a fejét, majd újból felém fordul.

— Két gyerekünk is van...

gyerek ront a szobába. A leányka még nem érte el hatodik évét, a fiucska négyéves. Riadtan néznek reám. Előszoktak attól, hogy idegeneket lássanak a lakásban. A kisebbik anyja ruhájába kapaszkodik, másik parányi kezével felém bök, amikor kérdi:

— Anyuka, ez a bácsi is a frankot akarja bántani?

Erre a kérdésre az előbbi nagy lelki feszültség hangos derültségben olvad föl. Kiküldik a gyerekeket és mi tovább beszélgetünk. Mészáros Gyula keserű hangon emlékezik meg arról, hogy a lapok kalandornak és valószággal gonoszterének állították be.

— Nem választottam ezekre a támadásokra — mondja —, eddig egyetlen szót sem szóltam. Elhatároztam, hogy elrejtőzöm addig, amíg a bűnügy le nem pereg. Ezért mentem februárban

Bakuba.

Kapóra jött, hogy oda turkológiai világgkongresszusra hívták össze a mohemedán ügyek tudományos művelőit. Kimentem abban a hitben, hogy mire visszajövök, minden magától elintéződik, de ott is utolérték az üldözöm:

a bakui szovjeteskunál följelentettek kémkedés, ellenforradalom zítása és a fehér terrorban való részvétel címén.

Elfogtak és 48 óránt állattak. Egész kötet lett a velem fölvevtt jegyzőkönyvekből. Végül kintésítotok. Stiettem eleget tenni a kiutasító határozatnak még mielőtt újból becsuknának. Sajnos, csak francia hatót találtam a kikötőben és így választanom kellett két köckázat között. Ha maradok és más hajóra várok, újból elfognak a bolsevikok, a francia hajó pedig francia jogi terület és Konstantinápoly helyett esetleg a francia protektorátus alatt álló Kisázsziába visznek.

A francia hajóra szálltam, de az első török állomáson kisköztem...

Beszélgetés közben gyorsan telt az idő: del lett. Mészárosék ott tartottak ebédre.

Gundel Royal vendéglője megszűnik!

Tisztelt vendégeimet arról értesitem, hogy a Royal-szállodával kötött szerződésem lejárván, a bértelmenyi a részvényintásának rendelkezésére visszabocsátottam.

Kedves kötelességem teljesítem, amikor vendégeim seregének melegen köszönöm azt a páratlanul álló támogatást, mellyel Royalbeli vállalkozásomat kísérte és honorálta azon ügykezetelem, — mely régi család tradíciókon épülve — a nagyközönség minden igényének lehetőleg teljes kielégítését célozza. Addig is, míg a gazdasági viszonyok remélt megjavulása megengedi, hogy nagyobb köckázat nélkül új vállalkozáshoz kezdjek, osztatlan idővel és erővel városi getti vendéglőmben állók tisztelt vendégeim rendelkezésére és ide kérem szíves látogatásukat, hol a fényűzési adó enyhülése folytán drámat mérsékelhettem s régi közismerten kiadós adagaim mellett kis adagok fölszolgáldásával igyekszem vendégem látogatottságát a viszonyok leromlása dacára is a régi színvonalon tartani.

Gundel Károly vendéglős, Állatkerti külső vendéglő

PORTOROSE (TRIESTI MELLETT)
PALACE, RIVIERA
ÉS SAN-LORENZO HOTELEK
előkelő kényelemmel berendezett 300 szobával a tengerparton. Elsőrangú francia konyha, gyermekeknek diétikus ellátás. Újonnan átépített ezer méter homokstrand 350 kabinnal. — Szobarezerválás és prospectus:
COSULICH LINE
Budapest VII, Thököly-ut 2. Telefoni J. 14-13
Képviselet: IV, Váci-utca 29. Telefoni T. 128-48

Tapéták melyen leszállított árak, legdivatósabb külföldi minták nagy választékban! Mangold Manóé. Budapest, József-körút 31/b. Telefoni József 1-58

Gyuláné —, de előre is bocsánatot kérek a szerény ebédért. Tudja, amióta az uram nem kap fizetést, az írodalmi magánmunkámból alig jut valamire.

Ujból elcsúszdik a hangja, de pár pillanat múlva újból kiegyenesedik és a gyöngédségben is energikus asszony, aki mindenben és mindenütt elkísérte a férjét és keményen mondja:

— Pedig az uram fölemelt fölvel járhatna azok között, akik most olyan könnyű gesztussal ejtik el...

Mészáros Gyula int neki, hogy ne folytassa, de az asszony még egy pár szót szól:

— Akik most páholyból nézik...

— Igen — vág közbe Mészáros Gyula —,

a frankpör vádlottainak sora nem teljes!

Ebéd alatt a perről, a vádlottak és különösen a tanúk magatartásáról beszélgetünk, azután az ítélet eshetőségeit találgatjuk. Délután tovább folyt a beszélgetés. Ott ülünk újból a fehérfaú dolgozószobában. Mészáros Gyula beszél régmúlt dolgokról. Fialat korában hogyan került Törökországba, hogyan tanulta meg a török nyelvet mohamedán remetéktől, kalandokról a kurd rablók között, miként iparkodott aktív barátságot teremteni a török és magyar nemzet között, háborus élményeiről, amelyek szintén a Kelethez fűződnek. Közben csöngöttek: a postás jön. Egy rózsaszínű fűzet van a horitékban.

— *Taskendből jött* — mutatja nekem Mészáros Gyula —, a derék kirgizek küldötték. Néprajzi statisztika.

Ujból a frank és szokolygyőről beszélgetünk. Már este van. Az Aranyszarv felől idehallik a csónakázók éneke — mi a frankpör ítéletének híret várjuk. Mészárosé maga megy le az utcára és lesi a legjobb magyar hírszolgálatlaltal rendelkező török estlappnak, az „Aksan”-nak megjelenését.

— *Nem hiszem* — mondja Mészáros —, hogy súlyos és komoly ítélettel sújtják a vádlottakat.

Ez a meggyőződésem volt az egyik főoka annak, hogy eddig hallgattam.

Megjön Mészárosné, kezében a lap. Mészáros Gyula kap a lap után és keresi a budapesti táviratot. Mind a hárman a lepedőnagságu oldalak fölé hajolunk. Mészáros Gyula ujja remegve fut végig a sorokon. Mély lélegzetet vesz, amikor fordítani kezdi a rövid hírt:

— *Herceg Windischgrätz Lajos négy évi fegyház... Nádony négy év... hivatalvesztés...*

Azután néma csönd. Mészáros Gyula és felesége hangtalanul merednek egymásra, — csak a tekintetük beszél. A férfi keményen az ajkába harap, az asszony szemei nedvesen csillognak, az újságpapíros megzörren, amint a padlóra ejtik. Kérdőleg nézik Mészárosra.

— *Erre előbb aludni akarok egyet!* — mondja csöndesen és bucsuzunk. Az utca csöndes, csak a Taxim-kert felől sikolt ide a jazz-band zenéje, amely betolakszik a nyitott ablakokon. A háttal mögött megzörren egy ablak. Mészáros Gyulákécs besúgták az ablakot.

Persian Adam

Mi tud a szabadságharórról
CSODAKEFE?
Nem kell alvanytára porolt.
Mert a Csodakefe mindenre jó.
Es mindenütt használható!

diván alatt boltornál falnál ajtóknál fűzősarkonál menyegzőnél

MAGYAR KEFE KOSAR ÉS SEPRÓGYÁRT KISPEST
telefon József 53-94

Pénzkölcsönt azonnal folyósít
BANKHÁZ
ÜLLŐ-UT 5

ROYAL-APOLLO | FÉSZEK-MOZI
Utolsó nap Első nap

★ **TIZPARANC SOLAT** ★

Gadl Franciska, Rózsahegyi Kálmán, Berky Lili, Kabos Gyula
„Csuda Mihály szerencséje”
Magyar Színház

Ma dönt az összeférhetetlenségi zsüri Haller István ügyében

A szociáldemokrata párt fikciónak tartja a zsüri összeállítását, amely nem a törvény szellemét szolgálja

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés elnöke a Ház mai ülésén sorsolja ki a tizenkét tagból álló összeférhetlenségi zsürit, amely **Haller István** és a Mátravidéki Pátermelő Társaság szállítási ügyét fogja elbírálni. A nemzetgyűlés elnöke a házszabályoknak megfelelően, az általa kiválasztott és pártok szerint arányosan fölcsúzott negyven képviselő közül fogja a tizenkéttagú zsürit kisorsolni,

amely nyomban esküt tesz és végörvényesen határoz Haller összeférhetlenségi ügyében.

Amennyiben a zsüri megállapítaná **Haller István** összeférhetlenségét, azonnal dönt arról is: vajjon ez az összeférhetlenség *rossz-hiszeműsége* alapul-e vagy nem. A *rossz-hiszeműség megállapításának mandátumvesztés lenne a következménye*, erre azonban nem nagyon kerül a sor, mert

az ellenzék véleménye szerint, ha a zsüri nem is ad fulfilmentést Hallernek, a rossz-hiszeműséget nem fogja megállapítani. Erre vonatkozóan

Farkas István a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— Az összeférhetlenségi zsüri összeállítását tisztán fikciónak tartom, mert az összeférhetlenségi törvényt ezen az úton lehetetlen végrehajtani. Az elnök azt a negyven nevet, amelyből a tizenkét tagú zsürit kisorsolja, *önmagya állítja össze*, mégpedig úgy, hogy a sorsolás eredménye attól járhat meglepetéssel. Ezt az eljárást igazságtalannak tartjuk és ezért elhatároztuk, hogy a nemzetgyűlés színe előtt is szóváltesszük a kérdést és követelni fogjuk a mai rendszer megváltoztatását. Emlekezhetünk **Haller István** multkor *összeférhetlenségi ügyére*:

olyan zsüri sorsolódott ki, amelynél kellemebbet Haller István sem kívánhatott.

Eppen ezért ezzel a kérdéssel behatóan fogunk foglalkozni és bebizonyítjuk, hogy az összeférhetlenségi zsüri összeállításának mai módja nem felel meg az összeférhetlenségi törvény eredeti szellemének.

A kötvénytulajdonosok vasárnapi nagygyűlésükön utasították vissza a hadikölcsönök karitatív valorizációját

Az egységspárt kivételével valamennyi politikai párt esatlakozott a mozgalomhoz

(A Reggel tudósítójától.) Első gyűléseit még kisebb egyesületi helyiségekben tartotta a Kötvénytulajdonosok Országos Szövetsége. Vasárnap délelőtt már a régi képviselőház tanácskozó termében gyűltek össze a kötvénytulajdonosok, ez a helyiség is kicsi volt, azonban arra, hogy a gyűléseket befogadja. A nagygyűlésen — pártjuk képviselőiben — megjelentek **Nagy Vince**, **Szilágyi Lajos**, **Várnai Dániel**, **Kiss Menyhért** és **Szabó József** nemzetgyűlési képviselők. **Pakots József**, aki a gyűlésen a demokrata pártot képviselte volna, bejelentette, hogy a párt nagy gyászja miatt nem vesz részt a gyűlésen, de az akciót a demokrata párt támogatja. **Mattavozsáky Atadár** nyugalmazott táblabíró elnöki megnyitójára után dr. **Páczer Jenő** ügyvéd előadói beszédében bejelentette, hogy az egységessé párt kivételével minden párt csatlakozott a mozgalomhoz.

— A kormányzat — mondotta — a hadikölcsönök ügyében szaktanácskozást kell összehívnia, amelyen a gazdasági és pénzügyi élet reprezentánsaival és a kötvénytulajdonosokkal egyetértően kell megállapítani a valorizáció mértékét. Előre is hangsúlyozzuk, hogy a névérték kisebbítésébe nem megyünk bele, a helyes megoldásnak a mérsékleten kezdődő, de később emelkedő kamatszolgáltatást tartjuk.

Ezután

Nagy Vince

szólt föl:

— A régi jobbgyűlvilág jut az eszünkbe, amikor a földesur volt a legfőbb bíró a jobbgyűk pörös ügyeiben. Ha egyik jobbgyűlvilág volt a másikkal szemben követelés, az megítélte a földesur, de ha vele szemben volt valakinek követelése, arra egyszerűen kijelentette, hogy nem fizeti meg. Nálunk ma az állam a magánfeleknek egymással szemben való követelését hajlandó valorizálni, de a saját tartozására egyszerűen kijelenti, hogy azt nem fizeti meg. A pénzügyminiszter legfőbb karitatív valorizációt helyez kilátásba. Nem kérünk a könyörületességből, mert

nem fogadunk el alamliznát attól, aki sokszorosan adósunk.

Nagy Vince beszédét a résztvevők tetszéssel fogadták és amikor a karitatív valorizációról

beszélt, minden oldalról fölhangzott a közbekiáltás:

— *Nem kell! Nem jótékonytságot kérünk, de igazságot!*

Kiss Menyhért szerint a hadikölcsönök ügyét úgy lehetne megoldani, ha az állam eladná azt az 500.000 katasztrális hold földet, amelyhez a földhirtokváltásig által jutott. De a miniszteriumok és a főispánok számának csökkentésével is nagy megtakarítást lehetne elérni. **Várnai Dániel** azt hangsúlyozta, hogy az állam hitelképességéről minden hitet kiölnek azáltal, hogy a hadikölcsönök visszafizetését megtagadják. *Ha a jövőben akár a legszentebb célra is szüksége lesz az államnak pénzre,*

nem fog akadni ember, aki hitelezzen neki.

Dr. Nagy Béla ügyvéd azt indítványozta, hogy a kötvénytulajdonosok javára foglalja le az állam a háztulajdonosoktól a házbérek 20%-át. Ezt az indítványt azonban a nagygyűlés viharos jelenetek között elvetette. **Szilágyi Lajos** szólt még föl, aki szintén a karitatív valorizáció ellen foglalt állást.

— A pénzügyminiszter ur — mondotta — azt a kijelentést tette a nemzetgyűlésen, hogy a valorizációnak még csak a gondolatával sem lehet foglalkozni. Fog még ő egészen másképp is beszélni.

Végül elfogadta a nagygyűlés az előadó határozati javaslatát, amely a hadikölcsönök valorizációját sürgeti, de addig is *segélyeknek, előlegeknek és legalább is 10%-os lombardhitelnek* kiutalást követeli a kormánytól.



A LEGJOBB

A Tábla fegyelmi tanácsa fölfüggesztette állásától Fayl Ivor törvényszéki tanács- elnököt és elrendelte ellene a fegyelmit megelőző vizsgálatot

(A Reggel tudósítójától.) Sok színes törvény-
széki riport jelent meg már a sajtóban azokról a
főtárgyalásokról, amelyek Fayl Ivor
büntetőtörvényszéki tanácselnök előtt folytak
le. Fayl Ivor esztendő óta mint egyes bíró
működik és rendszerint nehéz jogi kérdésekkel
és kuszált tényállásokkal átszótt bűnügyek tár-
gyalását bízták rá. A tanácselnök kiváló jogi
érzékkel és elismert szaktudással oldotta meg
a rábízott ügyeket, de unos-untalan

panaszok merültek föl tárgyalási modora
ellen.

Nagyon sokszor haragos hangot használt. Nem
volt kiméletes az ügyvédekkel szemben sem és
csak nemrégiben történt, hogy egy védőügyvé-
det ismételtlen detektívokkal vezetett ki a
tárgyalóteremből. Csak természetes, hogy ilyen

tárgyalási modor sok panaszt eredményezett
Fayl tanácselnök ellen. De a panaszokon fölül
fegyelmi följelentéseket adtak be ellene,

amelyek most kerültek előzetes elbírálás alá.
A följelentések adatai nyomán följelentési jog-
körben bizonyítást folytattak le Fayl Ivor
ügyében, majd az iratok a főügyészhez ke-
rültek, innen pedig a királyi ítélőtábla fe-
gyelmi tanácsához. Néhány nap előtt

az ítélőtábla fegyelmi tanácsa elrendelte
Fayl Ivor ellen a fegyelmit megelőző viz-
sgálatot és annak lefolytatásáig állásától
fölfüggesztette.

A lefolytatandó vizsgálat és az annak nyomán
tartandó tárgyalás eredménye dönti majd el,
hogy a fegyelmi följelentéseknek van-e ko-
moly alapjuk.

A GIBRALTÁRI SZOROS

— Irta Szép Ernő —

Az *Atlanti-Océánon*, május 20.

No, elmondhatom hogy ezt is láttam.

(Sőt, el is hallgathatom.)

Hát ez úgy ment kérem, hogy reggel fél hat-
kor a kajitóm folyosóján, az ajtócskántól öt
lépésre, Németország megfúvatta a riadót.
Ézúttal nekem üzent hadat.

A legedesebb álomból hasított fel az
embertelen teuton kürt. Gondolják el, hogy a
tengereken se fekszem le egy óra előtt.

Elgondolták már könyörgöm? Szóval foly-
tathatom.

Igen: az este az „Ocean-Zeitung“ a berlini
kormányválság, az angol sztrájk, meg a varsói
forradalom mellé azt is hozta, hogy reggel hat
órákor megy át a hajónk a Gibraltáron s az
utásokat trombitajel fogja figyelmeztetni,
hogy valaki véletlenül el ne mulassza a föl-
kelést.

Álmomban a legelőtevévágóbb ügyeket el
szóktam felejteni.

Azt hittem, évekig fogok az utcán koldúlni a
sokkossal, míg ezt a masztodon gőzöst a
trombitás végig riasztotta.

Mire pyjámában, übereiterben és papucs-
ban a legfelső födélzetre sikerültem, az egész
nagy nemzet oda volt már a korlátokhoz
könyökölve. Sweaterekben, köpenyesen, bun-
dákbán (a nőnemű németek) és részben szintén
papucsban. Viszont gyapjúzoknikban.

A stewardok forró kapucinert szolgáltak fel.
Minden német szem előtt látszó meredt, idő-
zlatve, tüzelésre készen. A hónok alatt Baedeker.

Imitt-amott sürgösen olvastak, mint én, az
ideges diákkorban, mikor is előző este kellett
volna tanulni.

Mondhatom nevezetes is volt, amit láttam
álmosan, kínosan, fázósan a szabad tenger za-
bolatlan szelei közepett.

A hajó háta meggett éppen kelt a nap. (Azt is
fölvette a német.)

Olyan iros-piros volt mint a jaffai naranas.

A boldogság-kék oceanra arany imaszőnye-
get vetett maga elé, mint a szultán. Köröskörül
a feje mellett halovány porszín volt az ég,
tiszteletből. A többi fenti végtelenség oly
emlékék volt, oly gyöngöses, mint az
óporcellánok kékje.

Rózsaszínű, violaszínű, rezedaszínű angyal-
fantáziák göndörödtek, gömbölyödtek az égen
és osodálkoztak váratlan hintázásukon lent a
ringva ringó ragyogó sötétkék tükörben.

Gyöngyfehér bárányok fűték egymást egyen-
kint, de bámulatos következetes tér- és táv-
közökkel ezen a reggeli kedvű vad kékségen.
Habok, habok...

Delfinek csaptak fel a fejüket a hajó mellett,
kétfelől, s a farkukat pár másodperere rá.
Vagy előbb a farkukat, aztán a fejüket. De
a movement-jukban az ember az egész ivelő
delfintestet látni érezte a víz alatt. A testök,
amennyi feleszűzött hullámpaplanjuk alól, fé-
nyes új bádóg volt. Vízet csurgattak a szájuk-

ból, a farkuk kettős evezőjéről. Nevettek. Azt
hallani nem lehetett.

Egy osztag német azon lelkezdett, hogy a
Baedeker-kiadás éve óta biztos több lakosa van
Gibraltárnak huszonnyolcezerrel és vajjon
most is ötezer főből áll-e a katonasága. Itt áll-e
az angol flotta, vagy csak egy detachment-ja.
Nein. Ja. Aber. Doch. Ich bitte. Donna-vetea.
(Donnerwetter!)

A nap mintha létrán szökne feljebb feljebb.
Rezeg.

Még féltém, hogy leeshet.

Szédül a saját tündöklésében.

Egy másodpereren vakít mint a laborato-
riumi lámpa, másik másodpereren ki akar
szüvedni mint a parázs.

Minden félpereren biztosabb és büszkébb és
vidámabb a világosság a tenger fölött. Uralom
ami megszilárdul. És mindennek egészséget,
örömet, szerencsét ad. Ha kihajlok a korlátom,
meleg a két arcom. Erzem, fényes vagyok. A
fejem fölött egy mentőcsónak árnyékolt.

Már fáj a szemem a csiszolt hullámokon.

Nézzük a tisztelt Földet.

Jobbkéz felől igen közel a spanyol part. Most
jött sutyomban, míg az éggel-vízzel kötöttem
le magam. Kis észefutott fakó fehér ház-
esordák. Istenes faivak. A vízen előttők piszko-
szin vitorlák. Fent a túlzöld dombokon mór izü
várfaalak, el-eszakadva.

Ez Európa.

Balkéz felől Afrika. Eppon olyan zöld.
Eppon olyan hegyes. Eppon olyan vár-
falas. Nyugodtan hihatnak ezt Euró-
pának, amazt Afrikának. Nem: mélyen a par-
ton, kiesít a mesébe beléhomolva, valami nagy
város. Ragyogó, sűrű, főhéler. De mintha
csupa romfal volna. Carthago hangulata fog
meg, mint a halat a háló.

Ez Ceuta város. A spanyol Marokko gyön-
gye.

Felette az égen angyalépitette várak róza-
gözből, tajtékából, aranyfűstből.

Szembe velünk pedig, Afrika s Európa közt,
a gibraltári félsziget. Persze Európához tartja
magát.

No itt van, tessék.

Hegy.

Valami húszszor akkora mint a Gellérthegy.
Szűlességben persze.

A teleje csupa kis fal: mintha meghajlott
háttal lopóznának valami katonák. A esüso-
kon leszűrt hajjúk, kiálló hosszú szőkek.
(Rádió, Marconi.) Ütegállások a peremen. Egy
kolosszális hajóágyú, mint a telescop néz a
Földközi-tengerre, szabadon. Lent a parton két
hatalmas bádógdohoz. Ágyút tartanak benne.
Felső sziklászinnel vannak átúszolva; annál
felülőbbek.

A német nemzet ágaskodik, zajong. Fel van-
nak vele, hogy ezt mind fölfedték.

Alul a parton halászházikók. Felettük a
hegyoldalban vörös, sárga hivatalos épületek.
Örömtelenek.

Pár motoros, halászbárkák, ósdi esónakok a
par alatt.

Es kérem a legnevezetesebb, a cement!
Gimnazista fülle hallottam már, hogy Gib-
raltár hegyoldala cementtel van behúva.
(Hogy az ellenség föl ne mászhasson rajta.)

Itt van ni, szent igaz! A nap süt a lapos
cement lejtőre.

— Fabelhaft.

— Ach! Ach! Ach!

— Donna-vetea!

A nemzet oda van. Hogy a saját eleven cvik-
kereivel láthatja ezt a híres butaságot. Hallani
hogy az ő Helgolandjukat emlegetik. Ágyúk,
erődítés, cementfal... micsoda rondítás, mi-
csoda gyerekeség. A kék ég, a kék víz közt,
az örökkévalóság fénykönyvének a két alom-
kék födele közt. Valami tipró hülyeség jön az
eszem ellen, mint a tank. Mit művelnek az
emberek ezen a mesteri szép földön. A nemze-
tek... Gyász, utálat és szájalom és feneketlen
ámulat. Így fogok meghalni, e közt a hamis-
ított embervilág közt.

Úszik a hajó Gibraltár oldalához, át az
atlanti víz felé.
Gyönyörű régi vitorlások dülöngöznek a part
előtt.

A nemzet átrohan a másik oldalra; még nem
teltek be a cement osodálatával. Egeret lehetne
velük fogatni. Ha a tengeren egerek szalad-
gálnának.

Nohát itt oldalt már váróska világit. Két-
háromemeletes házak. Kert nincs. Fa csak
mutatóba. Sok kietlen katonai épület. Lak-
tanyák. Raktárak. Oriási világítótorony. Fe-
kete vas kémények.

Néhány szabad mező.

Bizonyosan football-pálya s golföld. Tennis-
groundot innen nem látok.

Hat-hét gőzös rostokol a kikötőben. Jön egy
szép spanyol gőzös szembe. Az Atlanti-Océán-
ról a Földközi-tengerre. Hát igen, ez itt előt-
tem az Atlanti-Océán. Bizony meg nem ismer-
tem volna. Nincs cégtábla fölötté. Ezek az
oceanok úgy hasonlítanak egymáshoz, mint
egyik tojás a másikhoz.

Ach, ach, megint nagy német mámor.

Atmentünk a gibraltári szoroson. Halhatat-
lan! Megjegyzem egész kényelm-s volt, ha
valaki netalán aggdónék értem. Még csak nem
is horzsolta az oldalamat. Össze se kellett
húzni a vállam, a könyököm.

Igaz hogy mostanába kiesít fogytam is.

Mesébe illő



és mégis bebizonyíthatóan igaz, hogy
évente közel

5,000.000 palack

fogy el a világhíri valódi

Diana sósborszesz

néven közismert páratlan hatású háziszer-
ből, mert — túlzás nélkül — nincs olyan
ház, ahol ne ismernék és uzgyszólván na-
ponta ne használják

Mi a titka

ennek a bámulatos sikernek?

Az, hogy a valódi

Diana - sósboszesz

nemcsak papíron, hanem a valóságban is
a legbiztosabb hatású legerősebb és leg-
előcsőbb egészségápoló háziszser

Kis üveg 16.000 K

Középvég 45.000 K

Nagy üveg 90.000 K

Mindenütt kapható!

Burberry raglán és felöltő készen
Elegáns férfiruhát mérték után készítek
Wilder férfiszabó, IV., Városház-u. 20. Tel. 95-76

HIREK

Végrendelet

Irtai: **Vázsonyi Vilmos**

Március szülötte vagyok. Abban az esztendőben születtem, amely követte a magyar alkotmányosság fölébredését: 1868-ban. Talán ez a két szimbólum okozta azt, hogy kezdetül fogva nem tudtam elválni két eszmétől: az egyik, a törhetetlen ragaszkodás a magyar alkotmányossághoz, tehát a nemzeti irányhoz, amely 1867-ben, egy esztendővel a születésem előtt, ujászületett; a másik, törhetetlen ragaszkodásom ahhoz a márciusi szellemhez, amely 1848-ban bontakozott ki itt Magyarországon, de amely része volt a nagy európai demokratikus és szabadságmegvalósítónak, képviselő az a nemzeti irány, amely mindig föntartotta a kapcsolatot az európai szabadsággal és demokráciával.

És áldom a sorsot azért is, hogy én, mint kispolgári család sarja születtem meg; áldom a sorsot, hogy közelről és közvetlenül tapasztalhattam azoknak a küzdelemnek és munkálkodásnak, akik tisztességesen élnek, becsületesen küzdenek családjukért. Áldom a sorsot, hogy én a nép gyermekeivel, a polgári tömegek gyermekeivel együtt nőtem föl, gyermekkoromtól fogva annak a rétegnek szenteltem életemet, amelyből származtam azzal a fogadalommal, hogy azokat, akikkel együtt nőttem föl, osztályostársaimat soha elárulni és cserben hagyni nem fogom és bármily magasarra juttasson a sors, mindig testvérvért fogom őket szeretni. En sokat örökölttem az által, hogy nem örökölttem anyagi javakat.

Igy tudtam az lenni, ami vagyok: a kötelességek embere. Nagyon szeretem az életet és nem tartozom azok közé, akik aszkézist hirdetnek, szeretem az élet vidámságot, a vírárgokat, az izes gyümölcsöket, de az élet örömei és gyönyörűségei sohasem tántorítottak el attól, hogy teljesítsem kötelességemet. Az én világnézitem, hogy csak annak van joga az élet gyönyöreire, a pihenésre, aki dolgozik. Csak annak van joga a szeretetre, aki bátran megütközik az ellenséggel; csak annak van joga arra, hogy barátságot és szeretetet találjon, aki mint harcoss teljesíti a kötelességét. Nem keresem a harcot, de a harcot fölveszem ott, ahol azt a kötelesség rám parancsolja. Fél kézzel harcolni nem tudok. Megalkuvással dolgozni nem vagyok képes.

Ennek a korszaknak az a legsúlyosabb hibája, hogy itt a csecsegek már mint aggastyánok születnek meg.

Ma nem abban az időben élünk és nem olyan ellenfelekkel állunk szemben, ahol az ember jól összehesedett mondatokkal államférfiai magasságban röpítődné tudna eredményeket elérni. Az erkölcsi és szellemi örökök ható ereje lehangyolott. Ma brutális korszakban élünk, önző, konok és brutális ellenfelekkel állunk szemben, egy olyan reakcióval, amely mindegyikben és jobban akarja behálózni ezt az országot. Csak a harcias embernek van értéke. Lehet valaki bölcs, nagy, magasztos, lehet próféta, lehet szobor, de a legkisebb harcosnak, dolgozó embernek ezerszer nagyobb értéke, mint a legmagasztosabb bölcsnek, aki ebben a fölszabadító és megváltozó harcban a brutális örökökkel szemben nem mondja ki a kiméletlen és teljes igazságot. Aki nem értik meg az én alkotnem ismerő magyartársomat abban a küzdelemben, amely az igazságot és egy rendszert ellen folyik: azok vegyék tudomásul, azért harcolok, mert ez a rendszer volna tulajdonképpen a fogházba való és nem azok, akik a rendszert megvalósítják.

A reakciónak pardont adni nem szabad!

Ha volna a polgárságnak cimere, én abba azt a jelmondatot választanám: „Semper

paratus“. Mindig készen vagyok. Mindig kész vagyok a harcra elveinkért és eszméinkért. Mindig kész vagyok az életre és a halálra. Szeretem az életet, nem kívánom a halált, de nem is félek tőle. En nevetek azokon, akik úgy rendezik be az életüket, mintha 200 esztendőig élneek és abból 100 esztendő el akarják tölteni jellemtelenségben, hogy a következő 100 esztendőben annak eredményeit élvezzék. Tudom azt, hogy véges emberek vagyunk, hiszen előltem tövztek el kedves barátaim és — a közönségtől nem is szólv — a demokrata képviselőknél nagyobb száma van már a temetőben, mint közöttünk. Elköltözött barátaim és barátársaim megantáztak engem arra, hogy magam is a végre gondoljak, derűsen és nyugodtan. Mert csak az a gondolat nyugodtan és derűsen a halálra, aki az életben becsületesen teljesítette kötelességét. Tudom, hogy a holnapot sem tudja senki előre megmondani, azért nevetésemnek tartok minden gyávaaságot és minden meghatárlást és megalkuvást. Az életnek legnagyobb öröme az én szememben, ha az életben az tehetek, aki vagyok. Nem másnak megbélyegzett száma, nem másnak köze, nem meghajolva, összezúzva, megalkudva, hanem egyéniségemet szabadon és függetlenül érvényesítem. És ha a magánéletben szabad is megalkudni, mert élni mindenkinek kell, de a politikában csak az éljen, aki függetlenül, becsületesen, meggyőződéssel szerint akarja leélni a maga életét.

Ne féltsek a családomat sem, mert — hála istennek — az én családom nem tartozik azok közé, akik a küzdő embert lezuhazák, szárnykibontásában akadályozzák, a családért való küzdelem miatt gyávaaságra, megalkuvásra, korrupcióna ösztönzik. Az élet engem olyan csaddal áldott meg, hogy családú körömbe csak akkor nem mehetnék, ha gyáva, becsületlen vagy megalkuvó ember volnék. Ezért egészen harmónikus az életem. Ha most 58-ik életéve kezdenék nem is vagyok olyan egészséges, mint kellene, de hiszgek el, teljesen fiatalnak érzem magam abban, hogy sajnálom azokat a nálam fiatalabakat, akik velem szemben a bölcseseket és Deák Ferencet adják. Nem szándékozom a kandallóhoz ülni és a multakon elmerengeni, nem szándékozom a kandalló tűzét fölcsítani és ott meséket mondani gyermekeknek a multakban csinált tetteimről. És nem szándékozom herbariumot lapozgatni, emlékek préselt virágait nézegetni. A mult nekem csak arra való, hogy a multakon okulkaj, a tapasztalatokon még jobban meg legyek edve. Bennem a haladó kor nem azt eredményezi, hogy bennem a harci tűz ellankadna vagy meggyőződéseim gyöngyöbék lennének: minél öregebb leszek, annál konokabban, bátrabban, megalkuvás nélkül hirdetem meggyőződésemet.

Az ifju ember, aki megalkuszik, az ifju ember, aki gyáva, az én szememben mentsegre tarthat számot, még egy élet áll előtte, ahol még sok lehet a vesztésvalója, de aki már eljutott egy bizonyos korba, akiben kell, hogy legyen annyi bölcsesség és belátás, hogy egyszerű amugy is kell, hogy vége legyen ennek a játéknak, amit életnek nevezünk: az legyen bátor, elszánt, annak legyenek egész és teljes igazságot és ne alkudozzék. En — bármilyen kort érjek is el — sohasem akarok bölcs aggastyán lenni, lélekben ifju akarok lenni, kérlelhetetlen, meg nem alkuvó eszmémnek szolgálatában. Testi ifjuságban fölülmutathatok, de a lélek ifjuságban és törhetetlenségében addig, amíg az agyvelőm ép lesz és a szívem el nem sorvad, meg nem szünik dobozni: addig nem leszek az ifju, aki fiatalabb, bátrabb és elszántabb nálam.

Nem kérek kegyelmet sem barátaitól, sem ellenfeleimtől!

ÉS CSEKÉLY HASZONNAL

VESZÜNK ELADUNK

regiségeket, antikbutort, keleti és egyéb szönyegeket

TELEFON József 108-68

TELEFON József 108-68

ANTIKART RT (Igazgató: STERNBERG) Dob-u. 31, Kaszincey-u. saroktízlet

FÖLHIVJUK FIGYELMET OCCASIONKRA!

Nyakkendő 66.000 K

Csokor, önkötő. 38.500 K

Angol tiszta selyem!

Spira és Beregi

Kossuth Lajos-utca 15

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Ekkorokt bárkinél drágábban veszek.

Singer J. IV, Egyetem-utca 11. Alapítottott: 1896. Telefon.

— A kormányzó táviratban üdvözölte Apponyi 80-ik születésnapján. A „M. T. I.“ jelenti: Magyarországi kormányzója a következő táviratot intézte gróf Apponyi Albrethez: A magyar nemzet tisztelttel fordul a mai napon Nagyméltóságod felé és szívből ünnepel nagyának a Gondviselés kegyelméből elért 80. születésnapját. Hazájának szentelt némes életére az egész országgal együtt Isten áldását kérem. **Horváth.**

— A meteorológiai intézet vasárnapi jelentése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott időprognózisa a következő: változóan felhős idő, helyi eszkekkel vagy zivatarokkal és némi hőemelkedéssel.

— Philadelphában holnap nyílik meg a legnagyobb világkiállítás. Newyorkból jelenti A Reggel tudóstója: Junius 1-én nyílik meg a philadelphiai világkiállítás annak emlékére, hogy Amerika 150 év előtt vitta ki függetlenségét és szabadul föl az angol gyámság alól. A kiállítás 15 millió dollárba kerül, 2 millió négyzetöblnyű területet foglal el, amelyre 51 hatalmas épületet építettek. A stadionban 100,000 ülőhely lesz és a stadion külőn 3 millió dollárba kerül. A szállodák 40,000 idegen befogadására készülnek. Julius 4-én, a függetlenségi nyilatkozat évfordulóján Coolidge elnök is Philadelphiaba jön, hogy megtekintse a kiállítást, amely méreteiben az 1900-i párisi és a két év előtti wembleyi világkiállítást messze fölülmulja.

— Még nem tudták megállapítani, hogy kicsoda a Rottenbiller-utcai gyilkosság áldozata. Szombaton délután fedezték föl a Rottenbiller-utcai gyilkosságot, amelynek áldozatát begyömcsozlózták az 5. számú ház kapujában levő gázóra fülkéjébe. A rendőri nyomozás mindaddig csupán személyleírast tudott megállapítani a gyanus halotról, de az áldozat kilétét még nem ismerik. A rendőrség úgy igyekszik magyarázni a dolgot, hogy a munkás-külső ember bizonyára hajléktalan volt és aludni tért a gázóra fülkéjébe és ott érte őt utól a váratlan halál. Ezt a fölvetést nehéz elfogadni, mert a halott egy alig félmeternyi szük oduba szinte görnyedten volt beleygömöszölve. És ilyen fázarszó alvásmódot a legelhatyartottabb csavargó sem választ magának, amikor bármilyen ligeti padon vagy pályaudvaron kényelmesen előtheti az éjszakát. A mostani magyarázat, amely egy esettel kevesebbet akar az eredménytelen nyomozások statisztikájában fölüntetni, eszünkbe jutattja a Kristóf-teri gyilkosságot, ahol a gyürüs Gyuri bácsi néven ismert portást gyilkolták meg, akinek gyilkosát sohasem sikerült elfogni. De amikor a gyilkosság napjaiban a város másik végén tetten érték egy fiatal betörőt, és a megriadt tolvaj fölölte magát, egyszerre erre az ismeretlen halott fiatalemberre fogták rá a Kristóf-teri gyilkosságot.

— Zita királyné zárdában nevelteti két leányát. Párisból jelentik: Az „ECHO de Paris“ lemans jelentése szerint Zita királyné Ottó főherceg és Xaver bourbon-párisi herceg kíséretében néhány napig Solesmesben tartózkodott. A királyné két idősebb leányát kísérete a solesmes Szent Cecilia-apátság zárdájába, ahol a királyné fiatalága nagy részét töltötte.

— Bélyeviszonyok a reklám terén. A világhírű Rudolf Mosse hirdetés iroda egy, a kívánalmának mindenben megfelelő 54 oldalas „Magyarországi Naptárkatalógus“-val lepte meg a szerkesztőt, amely tartalmazza a hazánkban megjelenő 1927. évi naptárak pontos leírását és hirdetés árúszabást. Díjtalanul megküldi a Rudolf Mosse hirdetőiroda, Budapest, VI. Podmaniczky-utca 49.

GOODRICH PNEU

AZ UTAK KIRÁLYA

SZILÁRD BÉLA

VI. Lázár-utca 14. (az Opera mögött)

Telefon: T. 131-28

MAGYAR LÉGIFORGALMI RT

Budapest VII, Erzsébet-körút 9 (Newyork-palota)

Telefon: József 88-87

LÉGIFORGALOM BUDAPEST—WIEN

NAPONTA

Üzemeltetésében a Deutsche Lufthansa A.-G.-vel

Közvetlen csatlakozások:

Amsterdam	Halle	Malm5
Baden-Baden	Hamburg	Moskau
Basel	Hannover	München
Berlin	Karlsruhe	Ostende
Bremen	Köpenhagen	Paris
Brüssel	Kowno	Reichenhall
Danzig	Köln	Rotterdam
Dortmund	Königsberg	Stettin
Dresden	Leipzig	Stuttgart
Frankfurt M.	London	Stockholm
Fürth-Nürnberg	Magdeburg	Zürich

Menetrend:

Ind. 700 1600 Budapest é. érk. 945 1545
 érk. 845 1745 Wien ... ind. 800 1700

Az autó indul a New-York-palotától reggel 6⁰⁰ és 15⁰⁰ kor

Jegyváltás, fölvilágosítás az igazgatóságnál

és az összes menetjegyirodákban

— Lajstromos erkölcs. Igazán gyönyörű elv, hogy a nép, aki dolgozik és adóval táplálja az államot, beleszóhat annak kormányzásába. E célból, ugyehár, képviselőket választ, ki-magasló hazafiságot jelöl meg, akik bent a parlamentben az ő képét viselik. Választhatja a nép képviselőjét nyíltan, bátran, magyaron és senki véleményének szabad nyilatkozását nem gátolja, legföljebb a csendő és a szolgabíró, de mi ez egy magyar embernek, aki meggyőződéséért az ellenzéki szavazattal utólagos következményeit is vitteül vállalja! Am választhatja a magyar képeket viselőjét titkosan is, lajstromos cédulával, amikor az összes megelőző és következő kockázatoktól mentes marad. *Legföljebb az történik, hogy nem az a hazafi lesz a képviselője, akit annak kiválasztott.* Tesszem azt, a lajstromvezető meghal és a mandátumát örökli a következő szavazattulajdonos. Ugyde ez a következő a választás óta más ember lett, mondjuk lepaktált a kormányval, megtagadta azokat az elveket, amelyek képviselőjéül jelölték s amidőn most a halott vezér helyébe kerül, már senki mást nem képvisel, csupán önmagát. Nos, éppen itt van a lajstrom erkölce, amely nemcsak a népek ad arra szabadságot, hogy emberét kiválassza, hanem a képviselőnek is, hogy elválassa magát választóitól. Fejletlenebb vagy degeneráltabb hazákban ilyenkor megijed a képviselő s gyöngébb erkölce mozogni kezd, mondván, hogy hátha mégsem tiszta dolog ez, hátha illetlenség egy csomó ember nevében hirdetni olyasmit, amire azoknak semmi közük. Mi azonban vasszivű és főként vasaron magyarok vagyunk s ha a haza hív, hogy nélkülünk nem lehet el és ha érezzük zsigereinkben — és ki ne érezné ezt —, hogy pont csak éppen mi hiányunk még a hivatott vezérek között, akkor nem gyáva lemondásban, hanem hősi elszánnásban ismerjük föl honfiai kötelmeinket. A hazáért mindent, ha kell, izlésünket és lelkiismeretünket is, — ez a lajstromos erkölcs, amely azt parancsolja, hogy képviseljük a népet, ha az megpuhka és tőle és ne engedjünk megalkuvásainkból még a választók elveinek se.

— Előadás a hetvenéves Freud professzorról. A „Magyar Pszichonallitkai Egyesület” Freud professor hetvenedik születésnapja alkalmából június 5-én, szombaton délután 6 órakor a régi képviselőházban nyilvános előadást rendez. Freud működésének orvos- és természet-tudományi jelentőségét dr. Perenczi Sándor fogja méltatni; Freud hatásáról pedig, amelyet a szellemi tudományokra gyakorolt, dr. Róheim Géza fog előadni. Az előadás díjtalan.

— Benedek János özvegye Vázsonyi haláláról. A tavasszal elhunyt felejthetetlen Benedek Jánost, a nemzeti demokrácia néhai lelkes harcosát többévtizedes meleg barátság fűzte Vázsonyi Vilmoshoz, aki ezzel a baráti érzéssel megrendült szívében nem hangos gyászbeszéd-del, csak halk szavakkal bucsuzott a temetőben, elköltöztött fegyvertársa sírjánál. Ezek a halk szavak azonban sejtelmes bucsuszavak voltak, amelyek tragikus jelentőségét ma sokszorosan érezzük abból a gyászkeretes levélből, amelyet erről a esőndes bucsuzásról Benedek János özvegye küldött most A Reggel-nek. „Alig tudok föleszmélni — írja az özvegy — lelkem háborgásától, ami felejthetetlen jóbarátunk, Vázsonyi Vilmos halálával ért. Korán elköltöztött az ő igaz barátja után, de emlékszem is egészen tisztán azokra a szavakra, amelyekkel szegény jó uramtól bucsuzott, amikor őt koporsóba tettük. Isten veled, te egyetlen igaz barát — mondotta a sírnál —, nekem hátra utamod meggyek!... Az utolsó szavakat már alig hallhatóan, a sírástól elcsukló hangon mondta. A két igaz magyar, puritán, lánglelkű és tehetségtelű férfi és jóbarát most már egy ítt kesereg az itthagyt szegény magyar hazán és az összetört özvegyek sorsán... Szomorú idővellettel: özvegy Benedek Jánosné.”

— Másodszor ugrott be a Dunába. Malmító József 25 éves gyári munkás Újpestnél beleugrott a Dunába, de észrevették és kimentették őt. Beszállították a Rókus-kórházba. Személyi adatainak megvizsgálásakor derült ki, hogy a fiatal munkás ezen a héten már másodszor vetette be magát a Dunába.

— A magyar delegáció vezetőszeretét játszott a londoni kereskedelmi konferencián. Londonból táviratozza A Reggel tudósítója: Szombaton ért véget a nemzetközi parlamentáris kereskedelmi konferencia, amely négy napot át a parlament különtermében tartotta üléseit. A konferencián hat magyar delegátus vett részt: Bíró Pál, Farkas Tibor képviselők, Kállay Tibor, báró Kaas Albert, Jármay Elemér helyettes államtitkár és Póka-Pivny Béla. A konferencia első napján már kisebb sikert ért el a magyar csoport, mert a hajózási bizottság nagy szótöbbséggel magáévá tette Jármay Elemér határozati javaslatát. A konferencia második napján Farkas Tibor, a szénbizottság tagja tartott érdekes előadást a szénkérés nemzetközi fontosságáról és javaslatára áttárgy nemzetközi bizottságot választottak az egész világon föllépő szénkrisis tanulmányozására. A magyar csoport tagjai kivétel nélkül jól bírták az angol nyelvet és ezért az összes bizottságokban vezetőszeretét játszottak.

Abd el Krim elmondja, miért hódolt meg Franciaországnak

Páris, május 30.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Matin” Marokkóba küldött tudósítója beszéletet folytatott Abd el Krimmel, a rifkabilok meghódított vezérével. A vezér nem valami fenkölt jelenség.

Cipő nincs a lábán,

csak a fejét ékesíti hóhérré turbán, amelynek tisztaságára, úgy látszik, a háború viszonyosságai közepette is nagy gondot fordított. Az újságíró első kérdése az volt, miért nem fogadta el Abd el Krim az udzsda békeföltételeket? A vezér röviden, óvatosan, szaggatottan felelt:

— Nem adhattam meg magam harc nélkül, bár

tudtam, hogy vereséget fogok szenvedni. Most minden föltétel nélkül a főkormányzó rendelkezésére bocsátom magam és bízom Franciaország nagylelkűségében.

A tudósító megkérdezte Abd el Krimtől, hogy miért viselt háborút? A felelet:

— A háborút Franciaország kezdte.

Abd el Krim megcáfolta, hogy idegen hatalom támogatta volna pénzrel és azt mondta, hogy csak a spanyoloktól kapott 2,000,000 pezétát a hadifoglyok szabadonbocsátásáért. Végül elmondta Abd el Krim, hogy

miért nem a spanyolok előtt hódolt meg:

— A ti kalonditokban inkább megbízom, mint a spanyolokban. Jobbnak tartom, hogy törzseim békében éljenek Franciaországgal, ezért hódoltam meg. Választottam, — teljesüljön Isten akarata!

— Csia Károly főállatorvos, akit napok óta keres a rendőrség, vasárnap életjelt adott magáról. A budapesti rendőrség napok óta nyomozást folytatott Csia Károly főállatorvos után, aki a múlt hét közepén eltűnt. A főállatorvos hozzátartozói vasárnap délelőtt bejelentették a rendőrségnek, hogy Csia Károly életjelt adott magáról. A bejelentéshez mellékeltek azt a levelet is, amely az eltűntnek hitt főállatorvostól vasárnap érkezett meg. A főállatorvos a levelet a román hadáron adta postára és a levélben tudatta családjával, hogy eltűnésének napján értesítést kapott Erdélyben lakó rokonaitól, hogy édesapja váratlanul súlyosan megbetegedett. Az értesítés vétele után az első vonattal haldokló édesapjához utazott és hírtelet elutazásáról nem volt ideje értesíteni hozzátartozóit. A rendőrség a levél alapján beszüntette a Csia Károly fölkeresését megindított nyomozást.

— Házasság. Hess Ferenc hírlapíró és Koch Marci urleány Budapesten házasságot kötöttek.



Szépség

a legdrágább kincse minden nőnek.
A szépség ápolása megőrzi az ifjúságot; kívánatosá tesz és szerencsét hoz.

Az Elida Ideal=szappan a bőrnek egészséges szint ad és megóvjta fiatalos rugalmasságát.

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

Széppé varázsol

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Utolsó maradékáig illatos.

— Márkus Miksát választották meg az Újságírók Egyesületének elnökéül. A Magyarországi Újságírók Egyesülete vasárnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen egyhangúlag **Márkus Miksát** választották meg elnöké. Márkus Miksa az utóbbi másfél évvel leszámítva több mint tíz éven át vezette az egyesület ügyeit és ez a **tízszázötödik tevékenység sulyt, tekintélyt és komoly erkölcsi presztízszt** szerzett **ugy az újságírói hivatásnak, mint az Újságírók Egyesületének.** Az új elnök rövid beszédében rámutatott az Újságírók Egyesületének feladataira és vázolta azokat a szempontokat, amelyek szerint az egyesület munkáját irányítani kívánja. Indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a magyar publicistika magyervei művelésének, **Vázsonyi Vilmosnak elhaladása alkalmával a családhoz részvétélváltatást intéznek.** Ugyancsak az elnök indítványára idővözlő táviratot intéztek **Apponyi Albert** grófnak nyolcvanadik születésnapja alkalmából. Márkus Miksa ezután a betöltött „világ” ügyét tette szóvá és indítványa értelmében a közgyűlés kimondotta, hogy **táviratot küld Genfhez Bethlen István gróf miniszterelnöknek s fölkeríti őt a „Világ” ügyének sürgős orvoslására.** Az Újságírók Egyesületének közgyűléséről küldött távirattal egyidejűleg érkezett Genfba az a másik távirat, amelyet **Rákosi Jenő** és társai küldöttek a miniszterelnöknek. Ez a távirat így hangzik: „A helyettes miniszterelnök ur nekünk, mint a magyar újságírás kiküldetőinek ma azt a fölvilágosítást adta, hogy **Nagyméltóságod magának tartotta fenn a döntést az ötödik hete betöltött „Világ” sorsáról.** Azzal a mély megrendüléssel, amelyet a romlás szélére kerülő fölétezer existenciának egyre súlyosabb helyzete vált ki belőlünk és az egész magyar újságírásból, kerjük Nagyméltóságodat, **mondja ki a segítség és a kiengesztelés nagy szavát,** mielőtt összecsapnánk a hullámok a „Világ” munkatársait és alkalmazottait fölött.”

— **Részvét és gyász Vázsonyi halála fölött.** Az Országos Függetlenségi Kösztűs Párt vezetősége vasárnap értekezletet tartott, amely után a párt átiratban tolmácsolva **Vázsonyi Vilmos** halála fölötti részvétét **Vázsonyi Vilmos özvegyének és a Nemzeti Demokrata Pártnak.** Vázsonyi Vilmos elmulása ebben a szerencsétlen országban nemcsak az elnökének, hanem az egész nemzetnek súlyos vesztesége. Az 6 hatalmas alkotó szellemének, puritán egyéniségének és lankadatlan energiájának a közöns munkából és annak irányításával való kiséstét együtt siratjuk a Nemzeti Demokrata Pártnak. — A VII. kerületi és Zuglói Demokrata Körben **Benedek Dező** elnök a régi fegyvertárs szeretetével olyan megindítóan beszélt a párt nagy halottját, a felejtélen vezet, hogy a közönség könnyekre fakadt. Utána dr. **Kerekes Odán** elnök, fővárosi bizottsági tag kérte föl a kör tagjait, hogy a vezér tenetsésein mindannyian jelenjenek meg. — A Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Párt pártvezérének elhaladása alkalmából ma este 7 órakor a Józsefvárosi Belső Demokrata Kör helyiségeiben (VIII. Rákóczi ut 41) **gyűlést** tart, amelyen dr. **Hajdu Marcell**, dr. **Weitzer Ernő**, dr. **Körömczy Zoltán** és **Zsombor Géza** fognak beszélni. A gyűlésre a Józsefvárosi demokrata polgárság ezután meghívja. — A rákosvárosi nemzeti demokrata párt vasárnapi gyűlésén **negyedik Szabó Béla** máltatta Vázsonyi Vilmos nagy érdemeit. Ezután megtartották a tisztújítást. Elnök lett dr. **Radakovich Béla**, ügyvezető elnök dr. **Bazsók Nándor.**

— **Hősök emlékünnepe.** Háromszor megkondultak a harangok vasárnap délelőtt, jelelül annak, hogy megkezdődött az **hősök emlékünnepe**, amelyet a törvényhozás legutóbb nemzeti ünneppé avatott. A hivatalos ünnepségek középpontja a rákoskeresztúri **hősi halottak temetője** volt. Virágokkal és pálmakkal díszítették itt a **hősök emléksobrát**, diszruhás rendőrök és katonák sorfala között érkeztek 11 órakor **Augusta** főhercegnősszony, **Abrecht** királyi herceg és **Bona** bajor hercegnősszony. A kormányzó **Csáky** honvédelmi miniszter, a honvédséget **Jánky Kocsárd**, a fővárost **Sipőcz** polgármester képviselte. Dr. **Szabó Pius** tábori püspöki helynök mondotta az ünnepi beszédet, majd **Martin Schmidt**, a német református egyház budapesti lelkesze mondott néhány kegyelmes szót. Ezután a kormányzó korszorú **Csáky** miniszter, a nemzetgyűlését **Seitovszky Béla**, a kormánytét bárciházi **Bárczy István**, a honvédséget **Jánky Kocsárd**, a fővárost **Sipőcz** polgármester helyezte el az emlékszólopon. — Vasárnap leplezték le a főkapitánysságon a rendőrség hősi halottjainak emléktábláját. A főkapitánysság **Ferenec József**-tér 8. számú kapujának lépcsőházában helyezték el az emléktáblát, amely **Kisfaludi Strobl Zsigmond** művészi alkotása. Az ünnepi beszédet **Martinovich** főkapitány mondotta. — A rákoskeresztúri izraelita temetőben, a **hősök** parcellájában emelt emlékműnél **Fischer Gyula** főrabbi tartott beszédet, amelyben rámutatott a világháborúban résztvevő zsidó katonák hősségére és hazaszeretetére. Dr. **Eulenburg Salamon** a pesti hitközség, **Arányi Ignác** pedig a Pesti Izraelita Szentegylet nevében emlékeztet meg a **hősökről.** A honvédfőparancsnok-képviselőtlen **Bartha Károly** ezredes, a honvédség nevében **Nemény Géza** ezredes, a főváros nevében dr. **Nemény Béla** tanácsnok helyezték el ezután korszorút.

— **Márkus László gyászja.** Márkus László, a ragyogó tollú író és publicista, az Operaház zseniális főrendezője sulyos csapás érte. Edesatyja, **Márkus Agoston** főnézők 7 éves korában elhunyt Budapesten. Pénteken temették igen nagy részvét mellett.

Vasárnap délelőtt Alpár Ignác bemutatta a tündérkertét, amely a Gellért-hegy tetején lesz

A tervek kivitelére 30 milliárdot szánnak

(A Reggel tudósítójától.) Mint valami varázsló, úgy beszélt vasárnap délelőtt **Alpár Ignác**, a zseniális műépítész, aki a saját képviselői előtt elmagyarázta, hogy a **Gellért-hegyet** miképpen akarja **tündérkertté** alakítani. De több volt, mint varázsló, mert mindjárt a **megvalósítás kétszerkettőjét** is elmagyarázta. A nagyszerű tervek az teszi aktuálissá, hogy **1928-ban Budapest lesz a turisztikai és balneológiai világkongresszus színhelye és a kongresszust a Gellért-hegyen tartják meg.** Erre az időre a **Budapest Fürdőváros Egyesület**

zett **alagut** vezet a hegy belsejéig s innen **két 50-50 személyes lift** visz a hegytetőre. A **Gellért-hegy déli részén pedig síkló vagy fogaskerekű vasút halad.** A hegytetőn a citadella jól ismert falai fogadják az érkezőt, de a komor falakon belül lüktető élet pezsdül. Ugyanis

a citadellában a Pest felé eső részen kilenc palota lesz állandó kiállítások céljára, a Buda felé néző részen pedig szórakozóhelyek sorakoznak.

Itt lesz a hatalmas **kongresszus-terem**, amely egyszermind **színház** vagy **mozi** céljára is alkalmas. Itt néz majd Pest felé a monumentális **kávéház**, Buda felé a hatalmas **étterem**, természetesen terrasszal. A két szárnyat művészesen díszített park köti össze. Jellemző **Alpár Ignác** terveire, hogy **sem a hegy, sem pedig a citadella szilhuettjéhez nem nyúlt, alulról csak egy vékony kis iv látszik ott, ahol az épületek emelkednek.**

A tervek ismertetése után dr. **Szviezsényi Zoltán**, a „Budapest fürdőváros” igazgatója, a **pénzügyi megoldás** részleteit ismertette. Eszerint **egy kiállítási részvénytársaság** alakul, amely 1928-ig

30 milliárd koronát fektet be.

Ebből 10 milliárdot magánosok már biztosítottak, 10 milliárdot juttat az állam, 5 milliárdot várnak a fővárostól akár kölcsönként, akár részvényként, 5 milliárdot pedig kölcsön utján akarnak megszerezni. **Bárony Oszkár**, a **Menetjegyiroda vezérigazgatója**, **Bánlaky Géza**, a **Gellértfürdő igazgatója** és **Virágh B. Géza** bizottsági tag szótaltak még fel a vasárnapi értekezleten, amelyen végül a jelenlevők megtekintették az érdekes terveket.

a környéghi citadellát és környékét tündérkertté alakítja át.

A citadella ma a fővárosé. Egyrésze még katonai laktanya, a nagyobbik része azonban polgári családok lakásául szolgál. **A földtől levegőig kazamataszobákban körülbelül 80 ember lakik.** Az odon és egészségteleen épületkoloszsus elhanyagolt, környéke rendezetlen. Ma csak a Gellért-hegy dunai oldalát gondozzák, fenn a tető és a tulsó oldal teljesen elhagyott. **Minden város, amelynek közepén ilyen csodás panorámájú hegy emelkedik, nagy összegeket áldoz arra, hogy a lakosság az ilyen gyönyörű szórakozóhelyhez könnyen hozzájuthasson.** A pesti ember azonban arra van kárhoztatva, hogy a közlekedés nyomorúsága valósággal elzárja előle a Gellért-hegyet. **Alpár Ignác** vasárnap kész művészi tervet mutatott be, amely szerint

1928-ban a Gellért-hegy képe így alakul:

A közönség az **Erszébel-híd budai fejtétől néhány perc alatt följut a hegy tetejére.** A hiddal szemben mintegy 60-100 méteres, szépen kép-

— **Ma kezdődik a lengyel elnökválasztás.** Varsóból jelenti a **Reggel** tudósítója: **Pilsudszky** marsal fogadta a parlamenti pártok vezetőit, hogy velük a hétfőn kezdődő elnökválasztásról tanácskozzék. A marsal kijelentette, hogy nem ambicionálja a jelöltséget, de ha kívánják, a **jelölést elfogadja** és ha megválasztják elnöké, az alkotmány szellemében fogja tisztelt gyakorlatot. A lengyel alkotmány azonban — **mondotta Pilsudszky** — némi átalakításra szorul. **Az elnöknek meg kell adni a házfőlöszlós és kormánykinevezés jogát**, mert az alkotmány teljes csodjét jelenti, hogy a parlamenti pártok előterjesztései alapján kell az elnöknek a kormányt kinevezni. **Pilsudszky** azt is kijelentette, hogy az **elnökválasztás teljes szabadságot garantálni fogja, de hoga ha a szemj alkalmatlan elnököt választ, nem tudja garantálni, hogy a képviselőket a népharag kitérésétől megvédelmezi.**

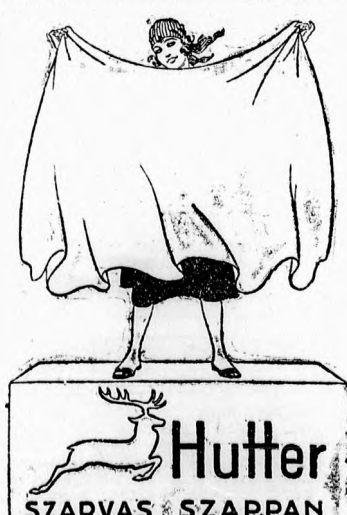
— **Elfogták a házasságszédelők királyát.** Londonból írja a **Reggel** tudósítója: Az angol rendőrség azt a jelentést kapta Filadelfiából, hogy ott elfogták egy **báró Engel** nevű osztrák állampolgárt aki szisszor nősült és még a mézesetokban megszökött a hozományával együtt, de feleségének **ékszerairől sem felejtkezett meg.** Az állítólagos osztrák báró czenkivül legalább ugyanannyi **sikkasztást és csalást** követett el a világ minden országában.

— **Holnap kezdődnek a tizenkétórás ülések.** A nemzetgyűlés ma határoz a tizenkétórás ülések kérdésében s így **kedden már délelőtt tisztelt egyfolytában este tízig tárgyalja a Ház az appropriációs javaslatot.** Kormánypárti oldalon arra számítanak, hogy az ellenzék a tizenkétórás ülésekben nem tud kellő számú szónokot felvonultatni és így a megajánlasi javaslat tárgyalása előreláthatóan szerdán már véglet ér. A nyugdíjalorizációról szóló javaslatot addig nem tárgyalhatja a nemzetgyűlés, amíg **Bud János** pénzügyminiszter Genfben tartózkodik. Eppen ezért a házat néhány kisebb törvényjavaslat elfogadása után előreláthatóan **a hét végén elnapolják** mindaddig, amíg **Bud János** haza nem érkezik. A pénzügyminiszter **11-12-én érkezik haza**, s akkor megkezdik a nyugdíjalorizáció tárgyalását, amely négy-öt napot vesz igénybe. Azután a **Ház megkezdí nyári szünetét, amely október közepéig fog tartani.**

— **Beküldött könyvek, amelyek birálatára visszatérünk:** **Pethő Sándor** tanulmánya **Gróf Apponyi Albert** (Elegius, Das Moderne Ungarn-sorozat). — **Mohár Ferenc** regénye **A gőzszlop** (Franklin). — **Mitrovics Gyula** tanulmánya **Gyulai Pál** esztétikája (Franklin, Kultura és Tudomány-sorozat). — **Szekely Nándor** regénye **Az örök idegen** (Bibliotheca könyvkiadó). — **Prochaska-Cholnoky-Mittelholzer: Az Amundsen-expedició** előkészítő utja (Franklin, Földrajzi Társaság könyvtára). — **Andersen György** újabb itáliai versei: **Beszégetés** az **Urístenel** (Kultura). — **Farragó Dező** versei **Ha megkérdőzték** (Jókai). — **Beöthy László** regénye **Goldbach & Comp** **szerszerkeskedése** „A két macskához” (Franklin). — **Gróf Andrássy Gyula** tanulmánya **A világháború előzményei** (Franklin). — **Dr. Körömy Árpád** tanulmánya **Közállatpolitikánk a XVI. században** (Franklin).

— **Kiskorukak tolvajbandája.** **Biró Marcell** banktisztviselő bejelentette a főkapitánysságon, hogy Hieronymi-utca 38. számú házban levő lakású betörők jártak, akik **10,000,000 korona értékű** holmit vittek el. A bejelentés nyomán sikerült elfogni a betörőket, három fiatalok személyében, akikről megállapították, hogy rendszeresen követtek el betörései lopásokat. Letartóztatták őket.

— **Rablótámadás a Ludoviceum kertjében.** A szombatról vasárnapra virradó éjszaka a Ludoviceum kertjében két fiatalember megtámadta **Kényi János** villamoskalauzt, akit sulyosan bántalmaztak, majd pedig őrájt, láncát és 250,000 koronát tartalmazó pénztárcáját elrabolták. A rendőrség a tetteseket keresi.



Áztassunk „Asszonydicséret” mosóporral, mossunk utána „Szarvas” szappannal.
 Így a fehéremű tőkéletes kímélés mellett fáradság nélkül a legtakarékosabb módon a legbróvidebb idő alatt csodásan tiszta lesz.
HUTTER MOSÁS

Nagy Emil, volt igazságügyminiszter, ellenfeléről — Vázsonyi Vilmosról

(A Reggel tudósítójától.) A magyar politikai élet vezéregyéniségei a gyász első óráiban véleményt mondtak Vázsonyi Vilmos közéleti szerepéről és arról a vesztéséről, amely halálával az országot érte. E nyilatkozatokban szinte egységes a hódolat, amellyel Vázsonyi zsenijének, hajthatatlan elkövetésének és puritanizmusának dicsőnek. A nyilatkozók sorából hiányzott

Nagy Emil volt igazságügyminiszter, aki a politikai arénán legutóbb szemből állott Vázsonyi Vilmosmal. A Reggel éppen ezért szült vetelt arra, hogy megszólaltassa Vázsonyi egyik legkérlelhetetlenebb, de egyuttal legszokimondóbb, legészintebb meggyőződésű régi ellenfelét. Nagy Emil a következőket mondotta:

— Jobb szeretnék kiérni az interjú elől, mert nem tartozom ahhoz az iskolához, amelyek azt tartja, hogy a halottakról csak jót szabad mondani, más nem. Az én iskolám szerint egy fő szabály van csak, amely mindenkit kötelez embertársai megítélésében, s ez az abszolút igazság föltétlenül jóhiszemű keresése, akár előkről van szó, akár holtakról. Ebben a szemlében felelhetek csak a hozzám föltett kérdésre:

Az én megítélésem szerint a magyar zsidóság olyan óriási erkölcsi és anyagi karriert csinált 1848 óta, amilyen fogható társadalmi előnyömlést még nem ismert egy ország történelme sem. Ebből a szemszögből megítélve, én a felekezeti béke és a nemzeti szabadelvű tár-

sadalom zökkenésnélküli evolúciója szempontjából Vázsonyi Vilmos egyoldalú nézőpontoktól telítet politikáját mindig *lelkem mélyéből elítéltem s a szociáldemokrácián kívül őt tekintettem mindig saját politikai és társadalmi meggyőződésem éles ellentétének.* Ezzel kategorikusan megmondtam mindent, am az ő közéleti működésére saját egyéni megítélésem szerint vonatkozik. Ugyanakkor immár kétv-tizedes politikai működésem alatt soha el nem mulasztottam semmiféle alkalmat, hogy *Vázsonyi saját szempontjából való küzdelmének tisztasága és idealizmusa előtt kifejezetten is meg ne hajoljak.* Meggyőződésem szerint soha őt más szempont, mint az ország érdeke, *ki egyenlítő sajtó fajtájának érdekeivel is, nem végeztem.* Alantas motívumokra képtelen volt s *politikai működését mindenkor a tiszta becsületesség s legjobb ideális szándék vezette.* Puritanizmusa olyan fokú volt, hogy örülnek, ha az általános lenne a politikában.

Hogy mint szónok, mint jogász, mint ügyvéd a legelsőrangú volt és az *első között is a legelső helyen állott,* az olyan közutudomású, hogy az talán nem is szorul arra, hogy én megerősítsem. Magánzemélye iránt is mindenkor a legnagyobb tisztelettel viselkedtem és most ravatala előtt nem érzek más, mint a nagyra-becsült és föltétlenül tisztelt politikai ellenfél iránti hódolatot és kegyeletet.

— „Nincs, aki megmondja!” Egymásután omlanak le annak a hídnak pillérei, amely ezt a mai pusztá világot a régi, boldog, tisztá, termékeny Magyarország messzi túlsó partjával meg összeköti. Kifőlt Vázsonyi Vilmos, és már alig öspáran tartják csak a hidat... Most, Vázsonyi sirjánál megszólalt egy ifteledett régi ember, *nyolc évi keserű halgatás után,* ahogy ő mondja. *Mezőssy Béla* vezérkiket irt a „Magyarország”-ban és a volt miniszter, akinek vétét még a *kötelesség,* az erkölcs, a felelősség és az igazi hazaszeretet ma már *elvező tüze* melegíti, idegenül hazájában, csodálkozva, riadtan, a látottaktól megroskadva, csak egy kérdést vet föl remek panaszszóval: *hog lehet az, hogy a hatalmas és erőszakos császárnak mindig meg tudták mondani az igazat, akkor mindig volt kemény magyar férf, aki ezt merté és ma senki az államfőnek az igazságot megmondani nem meri.* Bizony, szegény ez és *kiro* szegény, kérdezi a megborzadt hazafi, majd felel is a kérdésre, mondván:

„Az államfőre! Isten ments! Azokra a csuszó-mászó, meghajlítottatott konjunkturalovagokra és piros kosztümben agár és falka után szaladgáló lovasokra, vagy az állami- és magánérdekben szalonkákra és egyéb nemes vadakra lövöldöző új Deák Ferencékre, akiknek illenek tulajdonképp nem ilyeneknek, hanem *alkotmányos magyar minisztereknek, államférfiaknak* lenniük. A régi hűségel, a régi bölcsességgel és a régi gerinccel! Hol van ez!”

Ezt mondja *Mezőssy Béla* és mi lelünk kedemszégében érezzük jeremiás igazságot. Irt van minden bajunk, hogy *nincs, aki megmondja.* Oh, de *nemcsak egyedül a király hiányzik, de hiányzik az ország is,* amelyet nagy fiak építettek és tartottak meg Európa Keletén s a romok újraépítéséhez hiányzik a régi *malter,* amit *tiszteletből, tudásból, önzetlenséggel és szent akarattal* keverték a régi apák, *Mezőssy Béla* kortársai.

— Vasárnapl üngyilkosok. *Heichig Márta* 16 éves leány Pesterzsebeten, a Kossuth Lajos-utca 70. számú házban levő lakásán lúgkódotatott. Súlyos sérülésekkel a Szent István-kórházba szállították. Tettenek oka: *szerelmi bánat.* — *Borividas Etel* 24 éves háztartási alkalmazott Bajnok-utca 24. számú házban levő szolgálati helyen nagy mennyiségű aszpirinnal megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Egy magyar leány karrierje Páristól — Indiáig. *Szép Ernő „Lila akadémia”* című színdarabjában egy vengerka szerepében föltűnt annak idején egy fiatal színésznő: *Müller Valy.* A szerep már akkor karriert jelentett, mert Müller Valéria, mielőtt színpadra került volna, tancosnő volt, nem is a legelőkelőbb mulatóhelyen. És a csillagokban, üngylátszik, ennél is több volt a Müller Valy neve alatt megírva, mert a talantumos fiatal színésznő csakhamar itt hagyta a várost, Párisba ment, ahol a napokban találkozott vele egy pesti fiatalember. Müller Valy a „*Floridá*”-ban ült, az amerikai milliárdosok fényűző mulatóhelyén, *roskadva a smaragdok, briliánsok, nehéz gyöngyfüzerek sulya alatt, — tiztágu kísérettel.* E kíséretben ott ült szerényen egy öszülő, barnabőrű uriember: *a baradai maharadzsa.* Ő is Müller Valyhoz tartozott. Mint ahogy hozzátartozott a *Holls-Royce* a mulató előtt, a *palota* az *Avenue American* sarkán, a *világkörüli utazás és baradai tartományban levő rózaszínű márdámpalota is.* Müller Valy ezt felelte a pesti fiatalembernek, amikor az megkérdezte tőle, hogy boldog-e:

— *Vajjon meddig marad még Kismarton — Eisenstadt?*

Müller Valy ugyanis Kismartonban született. És erre a Kismartoutra gondolt a „Florida” jazz-mórában, amely a trianon keresztségben — Eisenstadt nevet kapott...

Minden külön értesítés helyett!

Rédei Zsigmond a maga, György, Ferenc, Endre gyermekei és menyé, Rédei Ferencné, született Fischer Erzsike, testvérei és az egész rokonság nevében a sors szörnyű csapásától porig sújtva jelenti, hogy hön szeretett felesége

Rédei Zsigmondné szül. Adler Gizella

e hó 29-én jobblétre szenderült. Temetése ma d. u. 1/5 órákor lesz a rákoskereszturi izr. temető halottasházából.

Belvárosban

2 szoba-konyhás lakás *másfélmillió korona* negyedévi házbérrrel átadó. Cim megtudható: Honvéd-u. 18. Gerhárd

Brilliansokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat *Schmalzer* Benő Károly-kürt 28. sz. (Köz) teljes értékekben vásárol. Ponty városház főkapunál.

A forradalom megbuktatta a portugál kormányt

Lisszabon, május 30.

A fölkelők az ország északi részében *elvágták a vasúti vonalat,* amit által a Portoval való vasúti összeköttetés megbénult. A Lisszabon közelében levő gyalogsági katonai iskola gépfegyverekkel rendelkezik. A Tájó balpartján levő matróziskola *tüzérségének a mozgalomhoz való csatlakozását várják.* A forradalmi bizottság kiáltványában hangsúlyozza, hogy

a mozgalom kizárólag köztársasági jellegű és demokratikus kormány uralomra jutására törekszik.

Lisszabon, május 30.

A kormány lemondott. Az államfő azon fázadozik, hogy nemzeti kormányt alakítson.

Lisszabon, május 30.

Lisszabon és Porto garnizonjainak csapatai a mozgalom mellé állottak, amely egész *Portugáliára kiterjed.* A forradalmárok parancsnoka kijelentette, hogy

katonai kormányt akarnak uralomra juttatni.

hogy *elkerüljék bármelyik pártnak előnyösebb helyzetbe való jutását.*

— Öngyilkos lett Bécsben egy magyar diák. Bécsből jelentik: *Batter* buscsházai származású orvostanhallgató öngyilkossági szándékából a Duna-csatornába ugrott és meghalt.

— Kétezernegyszáz földbirtokosból csak 9 hajlandó szegény gyermekeket nyaraltatni... Ismeretes, hogy *Horthy Miklósné* védnöksége alatt gyermeknyaraltatási akció indult meg, amelynek vezetői statisztikát állítottak össze arról, hogy Csonkamagyarországon *ezidő szerint 2400 olyan földbirtokos van, aki anyagi erejének megerejtése nélkül 8-10 szegény gyermek ingyen nyaraltatását vállalhatja.* Az akció vezetősége körlevelet intézett ezekhez a földbirtokosokhoz és fölhívta őket arra, hogy két héten belül jelentsék be, hogy hajlandók-e a gyermekek nyaraltatására gondoskodni. A körlevél kibocsátása óta több, mint három hét telt el és ennek ellenére — *amint a Reggel értesül — eddig mindössze kilencen jelentkeztek, hogy egyenként 10-15 gyermek nyaraltatását szívesen előállják.* Az eddigi jelentkezők névsora a következő: *Herceg Eszterházy Pál, Náday Andoráné, Tassy Jenőné, herceg Montenuovo Nándor, gróf Hungady Ferencné, báró Molnár Viktor, Jeszenszky Ferencné, gróf Obendorf Hugó és Metternich Klementin hercegné.*

— Az Omiko-Mensa és Vázsonyi halála. Az Omiko Mensa-Academica, amelynek *Vázsonyi Vilmos* *disztageja* volt, vasárnap délelőtt dr. *Hevesi Simon* előklete mellett tartott gyászülésen dr. *Wetter Ernő* szözlött a pótolhatatlan vesztéséről, amely *Vázsonyi* halálával a magyar zsidó ifjúságot érte. *Vázsonyi* emlékének megörökítésére *nagyobbzabású diákaptitványt* létesítettek, amelynek jövedelméből a halálozási nap minden évfordulóján a legérdemesebb diákok tanulmányi segélyt kapnak.

MICHELIN PNEU

autófűszerelések

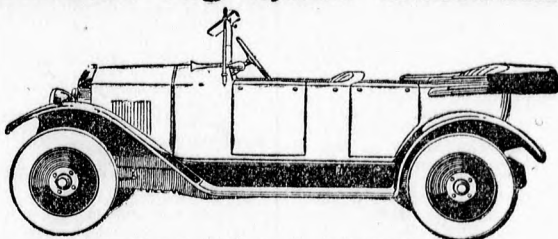
Nagy József

Telefon 21-97

VI, Andrassy-ut 34

RADÓ OLGA művészi könyvkötészete, Budapest, IV., Régi posta-utca 7—9.

A PEUGEOT-cég újabb árszállítása



Homokos és hegyes vidékekre a legideálisabb 4-5 személyes turakoesi. 10-24 HP, 4 ajtós, Cantilever rugózás, Michelin Ballon gumival, amerikai tető, oldalt teljesen zárható falakkal

K 110,000.000

luxusadóval együtt

Kizárólagos vezérképviselő: **Landy István, Országház-tér 9.** Telefon: 973-43

KÖZGAZDASÁG

Ez így nem mehet tovább!

(A Reggel tudósítójától.) Olyan tiszta és világos választ még senki sem adott arra a gyötrelmes kérdésre, amely minden gondolkodó magyar embert foglalkoztat, mint **Rassay Károly** szombati beszédében, amely a sivár és meddő költségvetési vita után **egyetlen hatalmas és monumentális képbe foglalta össze az ország közlépőitait**. A nagy kérdés, amely mindnyájunk gondolata fölött uralkodik, az vajjon elérjük-e azt a célt, amelyet pénzügyi felségjogainkról való lemondásunkkal kitűztünk, hogy az a **fájdalmas művelet**, amelyet **szandának** nevezünk, megérte-e az áldozatot, amelyeket érte hozunk s vajjon merre fordul az ország kereké most, hogy előbb-utóbb megszabaduljunk azoktól a korlátozásoktól, amelyeket önként tettünk magunkra. A válasz, amelyet Rasey e gyötrelmes kérdésekre adott, Apponyi szavaival foglaltható össze:

„Így ez nem mehet tovább!”

Az ország gazdaságának keresztmetszete, amely e nagy beszédből kibontakozik, olyan **éles ellenében áll a Smith-jelentések egyoldalú, optimista bizakodásával**, hogy ha ellentmondást nem tűrő statisztikai tények tömege nem támogatná, alig mernénk neki hitelt adni. A Potemkin-falvak ábragyógása mégtil

a falusi nyomor dermesztő lehellete

csapott meg hirtelen bennünket s lelkünk szeme elé vetült a tisztai falvakban trespő, nyomoru viskókban tengődő magyar földmunkásság szürke serege, amely a hivatalos munkanélkülisztatika számoszlopaiából évek óta következetesen elszikkadt. **Hirtelen érthetővé vált mindenki előtt,**

miért eszik tartósan és fokozatosan belső kereskedelmi forgalmunk,

amelynek alapja, a falusi és vidéki tömegfogyasztás egyre kisebbre zsugorodik össze, miért vesztí szakadatlanul és állandóan értékét a magyar gazdasági élet alapvető értéke,

a magyar föld, amely egy esztendő alatt nagy átlagban értékének a felére zuhant.

Vérszegény ez a gazdaság, akárhova fordul tekintetünk! Az ipari termelés súlyos válságát legnagyobb és legerőteljesebb iparvállalataink tözsei becslése és gyártási eredményei tükrözik vissza. Az árfolyamok egy év alatt a felére estek vissza s ugyanakkor, amikor a berlini tőzsde az újraéledt német erőt és vállalkozó kedvet tartós és bizakodó hosszú üdvözölte, a budapesti tőzsdén legerőteljesebb és legmegbízhatóbb vállalataink részvényei még melyebbre süllyedtek. S a vértelenül csapott fogyasztás, a megdrágult s ellanyhult termelés között

a magyar kereskedelem lassan elvérzik.

Ma már nemcsak az új, konjunkturális vállalatok iránt ingott meg a bizalom, hosszú, tiszta **multra visszatekintő vállalatok küzdenek súlyos gondokkal és tengetik napról-napra életüket**. S az árucsere leghatalmasabb szerve, az Államvasutak, amelynek a Jegybankhoz hasonló szabályozó szerepe lett volna a kereskedelmi forgalom terén, rossz kereskedőhöz méltóan, háromnegyedére lecsökkent fogyasztással akarja megfizetni régi bevételét s ennek az az eredménye, hogy

ma, a lecsökkent munkabérek ellenére a békeárok három- és négyszeresét vagyunk kénytelenek fizetni a magyar gyümölcsért

s a magyar tavaszi burgonya többbe kerül, mint tizenöt évvel ezelőt a máltai, amelyet hajó, vasut, fuvar és vám is terhelt.

Mindennek pedig eredendő oka a magyar pénzügyi kormányzat alapvető bűne, a budai mágusoké, akik okosabbnak vélték magukat, mint azok a kitűnő pénzügyi szakemberek, akik annak idején Londonban a szandási programot kidolgozták. A 650 millióról 250 millióra leolvadt számlási kölesönt fölfényes nyugalommal félretették, nem vették program-szerűen igénybe, nem követték az osztrák példát és deficit helyett százmillió aranykoronás fölösleget vasaltak ki a leromlott országból, amely a redőrtől súlyos adókat csak enyhébbé is elértelelendettl vagyondának elődegenisével, fogyasztásának lecsökkentésével és gazdasági erejének elvérzésével volt kénytelen megfizetni.

Vajjon ezt a rosszul begombolt mellényt helyre lehet-e még egyáltalán gombolni?

Olyan mélyre gyökeredett már ez a destruktív szellem, hogy nem a hivatal van az országért, hanem az ország a hivatalért, olyan ridég és hitvés nyugalommal figyeli az ország kormányzó pártja a magángazdaság és a szoros érdekkörükbe nem tartozó emberek és vállalatok vergődését, hogy ma már egyre szélesebb körben terjed a reménytelenség!

Nem használ itt már se beruházás, se adó-könnyítés, se lgergetés.

Egyre szegényebbek leszünk, csak az államkincstár gyarapszik egyre gömbölyűbbre, egyre hatalmasabbra. Bizonyos, hogy ez így nem mehet tovább. Ez az ország nem egyetlen párt és egyetlen apparátus eltartására szolgál.

(K. D.)

× A világ pénzpiacán érdekes jelenségek futnak végig, amelyek nagyjában az eltolódott világhátréval való lassu és fokozatos alkalmazkodás előjelei. Az a nagy pénzkereslet és tőkehiány, amely a német stabilizáció után az európai pénzpiacot jellemezte, lassan előlőben van. A lassu javulás kiinduló pontja az, hogy az amerikai nagybankok a háboru utáni első konjunktura összeomlásán okulva, most, hogy a második konjunktura fokozatos csökkenésének első jelei mutatkoztak, óvatossá váltak a hitelszűkítéssel vágják utját későbbi veszedelmeknek. Ennek szerves következménye az Európa felé irányuló tőkekivándék megnövekedése, amely Londonon és Berlinen keresztül veszi utját a kontinens

keleti országai felé. Innen származik az a meglepő jelenség, hogy Berlin, amely félesztendővel ezelőt még erős kereslettel lépett föl a pesti piacon s magas kamatfizetésével azt a fonák helyzetet idézte elő, hogy magyar tőkék keresetek Németországban bankszerű elhelyezkedést, most újból a természetes erőviszonyoknak megfelelően nagy összegű márká- és egyéb devizateleket kívánl föl a pesti bankoknak. Ez az erős kímálat vonta maga után azt, hogy a budapesti pénzpiacra első kezek rövid lejáratra 1-1½ százalékkal alacsonyabb kamatlábát fizetnek ma már, sajnos azonban, a kereskedelmi és hosszabb lejáratú hitelek piacán a helyzet még változatlanul feszült. Elsőrendű váltók leszámítolása még ma is probléma s a mezőgazdasági középítélet még ma is olyan magas kamatlábát kénytelen fizetni, amelyet a magyar agrárprodukciónak hosszabb időre képtelen elviselni. Ez a magas kamat a mezőgazdasági termények áralakulásában, a falusi lakosság fogyasztásában s az investíciós munkálatok igen halk érverésében nyilatkozik meg elsősorban. Addig, amíg a mezőgazdasági kamat alacsonyabb színvonalra le nem száll, gazdasági életünk tartós javulásáról nem beszélhetünk, bár a jelek szerint — föltéve, hogy újabb drámai események Európát nem rázkódtatják, — ez a várvárt állapot talán hamarabb bekövetkezik, mintsem reméljük.

× Wiener Bank-Verein megalapította az 1925-iki arany-megnyitómérleget, amely 60,000,000 shilling tiszta vagyon-tüntet föl, amelyből 40,000,000 shilling részvénytőke és 20,000,000 shilling tőketartalék. Zárómérlege 4,488,570.58 shilling nyereséget eredményez. A forgalomban levő 6,000,000 3000.- K n. é. részvény elemében 3:1 arányban 2,000,000, egyenként 20.- shilling n. é. részvényt adnak ki és osztaléku 1.-60 shillinget fizetnek.

× „Mercur” Váltóüzlet Rt. közgyűlése elfogadta megnyitómérleget. Eszerint részvénytőkéje 1,000,000 pengő, tőketartaléka 412,217.99 pengő. Részevényét 50:1 arányban 20 pengő névértékű részvényekké vontatnak össze. Elhatározták, hogy az 1,403,386.740 K tiszta nyereségből az osztalékszelvény 500 K-val váltassék be.

ERZSÉBET KÖRÜT

28

Reklám cikkeink

285

155

250

Fehér, drapp és szürke vászon pános cipő, fasarokkal.

Tartós és elegáns fekete férfi félcipő. Ugyanaz barna színben, románvarrott. K 325 ezer.

6.

Sandál különlegességek Párisi női cipő modellek!

Eggenberg és Stifting

bel Graz
Dr. Arthur Bader-féle gyógygyógyászok és üdültelepek. Graz környékének legrégibb, legismertebb intézete. Saját nagy fürdőeszerdő. Teljes kényelem. Kitűnő konyha. Igen mérsékelt átlagárak. Minden fölvilágosítás, prospektus, előjegyzés, utlevélvissza, pénztáratárs Boker-Bonkósi, TV kerület, 26, utlevélvissza, pénztáratárs Boker-Bonkósi, IV kerület, Váci-utca 25. szám. Telefon: 119-94

Vasárnap délelőtt végleg szakítottak a színészek az igazgatókkal

A színészek kizárólag kollektív alapon akarnak szerződni, az igazgatók hallani sem akarnak a kollektív szerződésről

(A Reggel tudósítójától.) A színészegyesület vasárnap délelőtt a Fészek kerthelyiségében taggyűlést tartott, amelyen Hegedüs Gyula elnöke alatt a kollektív szerződés ügyét tárgyalta. A heves lefolyású ülésen mintegy 120-an jelentek meg, legnagyobb részét a színházak segédszemélyzetének tagjai. A „nagyok” közül Biller Irén, Csontos Gyula, Sarkadi Aladár, Kertész Dezső, Rátkai Márton, Nádor Jenő, Békeffy László, Halmay Tibor, Szirmai Imre és Góth Sándor jelentek meg, a többiek elmaradtak. A taggyűlés olyan radikális határozatot hozott, hogy ezt a színészek is a színházigazgatókkal való teljes szakításnak tekintik, amennyiben

a színházigazgatók szerződés-tervezetét a leghatározottabban visszautasították s egyben utasították a paritásos bizottságot, hogy az 1924–25. évi szerződési alapra visszahelyezkedve, kizárólag kollektív szerződési alapon tárgyaljanak tovább az igazgatókkal.

Hegedüs Gyula megnyitójában erős szavakkal ítélte el azok magatartását, akik közönnnyel, saját érdekük iránt a legteljesebb érdeketlen-séggel, tüntetően elmaradtak erről a mai végzetesen fontos ülésről.

— A tavalyi kollektív szerződés teljesen elhibázott volt, mert minden előkészület nélkül, egyik napról a másikra kötötték meg. Azért jöttünk most össze, hogy ez az idén no történetesen meg, hogy kész programmal induljunk a tárgyalásokba. A becsületes kollektív szerződésre szükség van és ennek eléréséért el kell mennünk a legvégsőbb határig is.

De az egzisztenciánkról, a polgári és művészi becsületünkről nem mondhatunk le,

ettől nem hagyhatjuk megfosztani magunkat. Higgadsággal, megfontolással kiabálás, sértettség és személyeskedés nélkül kell tárgyalnunk az ügyet, hogy józan, minden szenvedélytől ment megállapodásra juthassunk.

Ezután dr. Molnár Dezső, a Színészszövetség ügyvezető igazgatója mutatja be a színház-igazgatók szerződési blankettatervvezetét, amelynek egyes pontjait a gyűlés vagy fölháborodással, vagy derűltséggel fogadja.

— Ezekbe az „életveszélyes” pontokba a színészek soha nem egyezhetnek bele, mert ezek a legteljesebb anyagi és művészi zűlést jelentik. Sőt szó van már arról is a színházigazgatók táborában, hogy nemcsak kollektív szerződést nem kötnek, hanem egyáltalán megszűntetnek minden meghatalmazott időre szóló szerződést és csak darabokra fogják szerződéselni a szükséges színészeket.

Rátkai Márton tartott utána szenvedélyes hangú beszédet, majd Horti Sándor azt javasolta, hogy a szövetség hívja vissza a lemondott elnöket, amire

az egész gyűlés föllálya, percekig tapsolta és éljenezte Hegedüs Gyulát.

— Nem lesz olyan nehéz a mi küzdelmünk — mondotta Horti —, mert az igazgatók között csak akkor olyan nagy a szolidaritás, amikor maguk között vannak.

Mihelyt becsukják maguk mögött az ajtót, már be is csapják egymást.

Nagy Jenő beszélt még a létminimumosok érdekében, amire Hegedüs Gyula határozati javaslatba foglalta össze az elhangzottakat. A határozati javaslat értelmében

a gyűlés a legteljesebb fölháborodással visszautasította az igazgatók tervezetét

s kimondta, hogy aki a határozati javaslat ellenére szerződik, azt

Szövetség kíméletlenül kizárja a kebeléből.

Hegedüs Gyula párszavas záróbeszéde után, amelyben nyugalomra, higgadságra és összetartásra hívta föl a színészeket, a gyűlés véget ért.

„Egy játékos, aki nyer“

Két évvel ezelőtt, a jazz-band-ürelt tctőfokán egy pesti étterem ezzel a vastagbetűs plakáttal csabította a vendégeket helyiségeibe:

„Itt nincs jazz-band!“

Ma, amikor hozzá vagyunk szokva, hogy minden filmatrakciót három-négy népszerű és közismert filmstar nevével reklámoznak, az Ufa-nak legközelebb bemutatandó nagy filmjét ezzel a plakáttal kellene hirdetni:

„Ebben a filmben egyetlen star sem játszik!“

Tudniillik: akik a mozi nemcsak mint látványosságot, de mint művészetet is nézzük, kezdünk lassan rájönni, hogy egy-egy filmben a star micsoda sulyal nehezedik a filmre és annak szűszéjére. Ez a suly olykor egy kissé agyon is nyomja a film meséjét: az író és a rendező nem darabot adnak, hanem szerepeket, amit egy-egy színész számára lehet előnyös, de a filmnek, mint művészetnek föltétlenül ártalmára van.

Ebben az új filmben, — amit a nem tulságosan eredeti

„Egy játékos, aki nyer“

cimen fog az Ufa e héten bemutatni — valószínűleg az újdonság erejével hatott rédm, hogy épkézláb, összefüggő, starok játékaának túltengésétől meg nem zavart történetét, igazi és nemes ensemble-játékot láttam. Szinte minden jelenetén, a jelenetek egymásba kapcsolódásán érezni, hogy nem a darabot „szabták“ a szereplők testére — az ilyen daraboknál nagyon is érzem olykor a „szabás“-t, az iparosunkat, sőt néha a fércet is —, de a kész és kerek darabhoz kereste a rendező a megfelelő szereplőket.

A rendezőről egyébként külön és elsősorban kell itt szólni. A film rendezője:

Abel Gance,

akinek első filmjei — „J'accuse!“ és „A száguldó kerék“ — valószággal forradalmat jelentettek a modern filmgyártásban. A közönség azonban meglátta: mennyivel magasabbrendűek ezek a filmek a mondvaesíndit, gyáriparoszerű film-daraboknál. Ezekben a filmekben ugyanis — valamint a most bemutatásra kerülő „Egy játékos, aki nyer“-ben — van valami, amit eddig nagyon kevés filmben találtunk meg:

szépség és költészet.

Aminthogy — kevesen tudják — Abel Gance költőnek indult. Újszerű — sok tekintetben Gárdaly-éval rokon — verseivel néhány évvel ezelőtt tünt föl Párisban. Később a film elhódította, de itt is költő maradt. És ez magyarázza filmjeinek magasabbrendűségét: költő, aki nem elégszik meg események elmondásával, alakok fölvonultatásával, de keresi és megmutatja: mi van mögötte? Pszichológiai okokat ad, filmjei talán az első lélektani drámák.

Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy a filmen csak lelki problémákat boncolgat. Ez az új darabja például érdekesség és fordulatoság tekintetében is kiálja a versenyt akár egy deklatívfilmmel is. A meséje a régi világban kezdődik, a rablólovagok korában, amikor testi erő és bátorság kellett csak hozzá, hogy a férfi vagyott raboljon és asszonyt raboljon. Egy-két jelenetet látunk ebből a létint világból, aztán változik a miljö — és előtűnik van a modern, frakkos rablólovag, aki a régi lovagkor ma már elfogadhatatlan erkölcsi fölfogásával, csak változott eszközökkel igyekszik pénzt és nőt szerezni.

A film főszereplője eddig teljesen ismeretlen név:

Bragetin

névü rendkívül tehetséges francia színész. Az Ufa, amely legutóbb utazási képeivel szerezte meg a közönség, általános elismerését, ezúttal szintén speciális és nem kevésbé népszerű műfajú kísérőműsort ad: egy sorozat érdekes és eredeti sportképet.

A harmadik, kisebb kép egy burleszk, amely sem jobb, sem rosszabb az általánál. (h. i.)

RÓTH BANK

Budapest, Vilmos császár-ut 45. sz.

Alapítva: 1906. évben

Készpénzt kihelyezük első helyi jelzálogbiztosíték mellett

fővárosi és környékbeli házakra, ugyancsak ezen közzátmentesen a legújodalmeszebbben gyümölcsösztőltek. Törlesztés és kamatozó jelzálogkölesönöket folyósítunk mezőgazdasági földbirtokokra, bér- és család házakra

Pénztári órák: 9-től 5-ig



Kerékpárok

Eredeti francia gyártmány, teljes felszereléssel

Schwartz Géza kerékpár nagy raktára Budapest VIII. Német-utca 45 Alkatrészek, gumik gyári árban. Vigyázat, saroküleit!

VÁROSI SZÍNHÁZ

A MILANOI

SCALA

EGYÜTTESÉNEK VENDEGJÁTEKA

MAESTRO ANTONIO VOTTO VEZETÉSÉVEL

FÖLLEPNEK:

LEONORA CORONA, ALBERTINA CASSANI, IDA MANNARINI,
CAV. ETTORE BERGAMASCHI, DINO BORGIOI,
ENRICO MOLINARI, GEORGIO MELNIK,
CAV. VINZENZO GUICCARDI,
M. CHERUBINI

Kedden, június 8-án

IL TROVATORE

Csütörtökön, június 10-én

RIGOLETTO

Szombaton, június 12-én

TOSCA

Hétfőn, június 14-én

IL BARBIERE DI SEVIGLIA

A jegyeket keddtől kezdve árusítják a Városi Színház pénztárára és a városi jegyirodák

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistabót kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit szól szegény Vázsonyi Vilmos halálához? Milyen hűséges barátja volt a színházaknak, hogy szerette a színészeket!

— A színészek is szerették őt...
— Emlékszik, ő rendszerint a második, harmadik előadson szokta megnézni az új darabokat, soha a premiéren... Akármilyen kemény és szenvedélyes harcai, lélekölő izgalmai is voltak napközben, ilyenkor ő derűsen mosolygva ült be a páholyába, lelkesen tapsolt, ha letszett neki a darab. Imádtá Varsányit és Márkus Emmát, akivel élénk társadalmi összeköttetést is tartott fenn, nagyon jó pajtása volt Zsaszának, aki gyakran vacsorázott Vázsonyinéknél a Bulyovszky-utcában és különös véletlen, de kedvencei köztismerten legitimista színészek voltak, így Göl Gyula, Péchy Ersti, Somogyi Nusi, Szirmai Imre, Rátkay. Harminc esztendőre visszamenően ismerte az egész magyar színészgenerációt, annak minden jelentékennyebb tagjának tudta nemcsak a nevét, de azt is, hogy melyik darabban lépett föl és melyekben volt különösebb sikere; sőt mi több, betéve tudta elejétől végig a „Bánk bán”-t, a „Lear király”-t, a „Bölcs Náthán”-t, a nagy költők közül Goethét, Schillert, Byron, Vörösmartyt és Vajda Jánost. Ő maga is több ízben szerepelt színpadon, még a kabaré aranykorában, a Molnár és Heltai igazgatása alatt álló Andrássy-úti színpadon, tavaly is szerepelt a Budai Színház egyik darabjában, sőt a „Régi jó Budapest”-ben is... Most majd üresen marad a páholya...

— Hódolat és el nem muló szeretet emlékének! Vale, Vázsonyi Vilmos...

— Bizony ő most már a kék ég peremén, a fellegek mögött nézi ezt az egész revüt, ami idelelt folyik. A Király-Színházét is, amelynek szombaton lesz a bemutatója.

— Megint egy revü.
— A szerzők ugyan életképnek nevezték el, de revü az, kedves Bendeguz öcsém, a kiállítás legalább is olyan sokba kerül. Csak a Nusi öt ruhája, amelybe bele sincs számítva a két pántlikából és három masniból álló néger-kosztümje, hatvan millióba kerül. Vályról nem is beszélve, aki úgy ki lesz stafirozva, mintha legalább is férjhez menne. Na és a kómkusok versenyre: Rátkay (az egyik képen női ruhában), Sarkadi, Latabár és a kövér Szenes. Ez mind fölleptidj, eszik ezek a pénz, Jézus uccse! Na de ugy néz ki a dolog, hogy Ödön gazda nyugodtan beinvesztálhat apait, anyáit, mert Szirmai küldött Amerikából husz olyan slágert, amittől megvadulnak majd a pesti charlestonisták.

— Na és Kertész Dezső?

— Nálánál kedvesebb, elegánsabb bonvivánt

operettszínház el nem hódított még drámai színpadtól Ráthonyi óta. „Dezseke” egyáltalában nagyon en vogue van egész évben, folyton játszott nagy fölleptidijakkal, egyik színház a másiktól ráncigálta el, most is a Seybold-ból megy át a Lakatos—Stella revübe, a szerepét Uray Tivadar veszi át.

— Igaz, hogy még az idén új Fedák-premiér lesz?

— Igen. A „Bazarórsza”. Már hat héttel ezelőtt jelentettem róla, a sok dologtól igazán emlékeztetne rá. De nekogy azt higgye, hogy ennek valami különösebb oka van, — a „Bazarórsza”-t nem is lehetne máskor előadni, csak nyáron, olyan óriási személyzet kell hozzá. A Vígyszínház is kénytelen lesz idegen színházak szabad társulataiból egész csomó színészt és színésznőt leszerződtetni a Békffy—Rugambay darabhoz. Ezt megelőzőleg azonban fölújítják még egész biztosan az Antóniát is, szóval a Vígyszínház az idén — nem tart nyári szünetet. Fedák-szezon kivilágos virradatig!

— Óriási. Na és a többiek?

— Ki tudná azt megmondani?! Itt csak valószínűségekről lehet beszélni. Ha a Király-Színház „Pesti lány”-a tetszeni fog a házinyulsterien szaporodó számaözvegyeknek, akkor nagyon könnyen meglehet, hogy ők se csuknak be a nyáron. A Városi Színházba a jövő héten érkezik a milánói Scala vendégtársulata, de már a Belvárosi Színházban például, akármilyen jól is megy egyelőre a névdák darabja, a „Darázs-fészek”, új darabot már nem próbálnak az idén, a Terézköruti Színpad pedig ma este pláne már be is esik.

— Na és a Csuka Mihály?

— Megbízható forrásból azt hallom, hogy százezer osztogatják a jegyeket... Hát akkor képzelteti... Ezel szemben Moissi aranyértékű művészet táblás házakat vonz.

— Annyi mindent irtak összevissza a frakkos Hamletről. Hogy rossz, hogy jó, az ember el sem tud igazodni rajta. Igazán kiváncsi vagyok, hogy magának mi a véleménye?

— En csak annyit mondom, hogy Moissi játszhatja Hamletet frakiban, de akár pijamában is, egy bizonyos: hogy ő a legjobb Hamlet ma a kontinensen.

— Szóval: csak egy Hamlet van és az Moissi!

— Ugy van. A „Csak egy kislány” ezzel szemben Budán van és Harmath Hildának hívják, akinek régen volt ilyen jó estéje, mint a szombati. A néhány hónapi miskolci séjour a rutinjának sem ártott, teljes illúziót keltő, hogy úgy mondjam. A főrészereplők között az egy Sziklay Jóska-t kivéve, sajnos, már több textási illetőségű akadt, karrierjüket nem szándékoznak azáltal elindítani, hogy nevüket ide írom, de meg öszintén szólva, nem is tudom, hogy melyiket hogy hívják. Vonatkozik ez különösen a Sanyaró Vendel kinevésű táncoskomikusára a darabnak; viszont Ferenczy és Horti (aki a napokban lett bicsérdysta, afölötti bántában, hogy dorbézolásai miatt „dorbi” melléknéven tisztelik a kollégái) még elcsuszik valahogy. A premiért Ripka Ferencről Biller Irénig tout Buda és tout Pest megnézte és mindenki igen jól mulatott.

— Biller Irén is?

— Miért ne. Amióta Polónyi Dezső az ügyvédje, nem fázik ő a tekiütetes királyi törényszéktől sem, nemhogy egy szelid budai kirá-

dulástól. Amiben egyébként a közeljövőben igen gyakran lesz része a „Muzsikus Ferkó” szubrettszerepében. Billernek nagyon tetszik a Nusi szerepe, egyébként pedig egyáltalában nem megy férjhez, dacára annak, hogy ezt ő maga mondta valakinek.

— Kinek???

— Mollékesch!!! Nem a Roboznak, megnyugtatam. Sebestyén Géza természetesen a „Muzsikus Ferkó”-t játssza ki a budai szezon stágerének, Ferkót — Kiss Ferkó fogja játszani, szerepét pedig a napról-napra népszerűbb Honthy Hanna. A Budai Színházban egyébként pénteken este föllép a pesti úri társág egyik ismert és előkelő tagja a Denevér „Adél” szerepében. A művésznőt Neszmélyi Rózsikának hívják és első színpadi debütálására nagy reményeket fűznek azok, akik képességeit már ismerik.

— „Usi” nem szomorú, hogy kimarad a budai darabból?

— Nem, mert azért ő is Budán lesz, a jövő héten költözik Ilona-utcai rezidenciájába. Amelyet egyébként a szomszédban lakó Péchy Ersti nagyon iriggyel töle, állítólag azért, mert közelebb van a Ferenc József intézethez, mint az ő villája.

— Nem értem.

— Nem érti, maga bikfic?! Mind a két primadonna olyan dühös legitimista, hogy nem bánják ők, ha intézet is, csak „Ferenc József” legyen. Óh, óh, maga dicsérdisták dicsérdistája!

— Na, na, na!... Ezért a sértésért két pletykát kérek ezen a héten.

— All right, ahogy Galsworthy mondaná: Hát az egyik, hogy az operahangu operett-primadonna nagyon komolyan veszi a partnereit, nemcsak a színpadon, de az életben is, a másik pedig...

— ...a másik pedig?

— A másik pedig — de se kommentárt nem fűzök hozzá, se részleteket el nem árulok, csak a ridet fényt közlöm, de azt aztán a leghatározottabban: Gaál Franciska válik az urától. Már fönt is lakik a Svábhegyi Szanatórium-ban...

* **Elkesken innepelték Galsworthyt az „Uriemberek” vasárnap délutáni előadásán.** Vasárnap délután, az „Uriemberek” előadásán megjelent a két napja Budapesten tartózkodó Galsworthy is. A Vígyszínház igazgatósága nevében dr. Komor Gyula angolnyelvi beszédet fogadta az illusztris író, majd bevezették Galsworthyt a virágokkal feldíszített igazgatósági páholyba. Az első fölönás után Heltai Jenő lépett a függöny elé és a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete nevében meleg szavakkal üdvözölte a Vígyszínház vendégét. Beszéde végén a közönség lelkes tapsal tüntetett Galsworthyt mellett.

* **Moissi a Fővárosi Operettszínházban.** A legnagyobb német színművész és a bécsi Volkstheater vendég szereplője tart be a Fővárosi Operettszínház jövő hetét. Műsor:

Hétfő: Ibsen: „Gespenszer”.
Kedd: Romain Rolland: „Ein Spiel von Tod und Liebe”.

Szerda: „Die lebende Maske”.
Csütörtök: Pirandello: „Die Wollust der Anständigkeit” és Tolstoj: „Er ist an allem schuld”.

Péntek, szombat, vasárnap: Goethe: „Faust”.
Hétfő: „Gespenszer”.

Az előadások 8 órakor kezdődnek.
* **„Seybold” és „Az alvó férj”** a szezon két legnagyobb sikerű váltakozik a Vígyszínház jövő hetében is. A műsor így alakul:

Hétfő, szerda, péntek, vasárnap: „Seybold”.
Kedd, csütörtök, szombat: „Az alvó férj”.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ

Szombaton, június 5-én
először

A pesti lány

Nagy zenés, látványos operett
5 képen

Szerdán, június 2-án

100-adszor

A királyné rózsája

Ma, hétfőn

25

-szőr

GAÁL FRANCISKÁVAL

DARÁZSFÉSZEK

a legbübbajósabb vigjáték

BELVÁROSI SZÍNHÁZ

Prolongálva! Prolongálva!

Június 15-ig

Prof. WIESENTHAL
LEOPOLDI
CHARLOTTE WALDOW
ARMIN BERG

a legjobb bécsi humoristái
és társulatuk

TERÉZKÖRUTI SZÍNPADON

Telefon 65-54 Kezdeté 4/9 órakor

Pimoulouche, a kimustrált lesvári ló Paff stilusában nyerte a tultrenirozott és sánta lovak nagy alagiját

A kétreás Nápoly mint utolsó, negyven hossznyira maradt el a nyerőtől

(A Reggel tudósítójától.) *Megyer, négy óra harmincöt perc.* Két telt tribün izgul, bámul, figyel a lekaszált rét felé. *Nugommorw* és *Formidable II.* bizonyára hánykolódik sirjában. Ok bizonyára nem így gondolták. Most osztozkodnak a megtépázott örökségen négyen: *Nápoly*, *Pimoulouche*, *Parisienne* és *Silverbrook*, a négy árván maradt leányzó. Az ötvenmillió díjat nem csufofják már „*akadály derby*”-nek, „magyar *Grand national*”-nak, — szerényen multbajáról figyelemmel *Jankovich-émlékszerenynek* hívják. Egyik szememmel a sovány ringet nézem, másikkal a parádét, amely valóban igénytelen látványosság. A ringben határtalan bizalom környékezi *Nápolyt* és *Nápoly* valóban gyönyörű. *Parisienne* toldott-foldott, beesomgolt lábaival akár egy hadirokkant. *Silverbrook*, a második favorit, mintha most hagyta volna el a gőzfürdő forrókamráját, viszont *Pimoulouche* fess, szemrevaló, kacsiás leányzó. Az orruk előtt van a start. *Gimpl szöök az élre*

Pimoulouche

sal s a többiek eszeveszett erőlködéssel stopponnak, hogy ki maradjon jobb pozícióban, a hátvédben *Nápoly* pompásan ugrik, már a vizes árkot gorjorák, még mindig a *Csernovits Arzen* lova jár elől.

A tribünugrás után a favoritjátékosok biztatlak egymást, most jön majd *Nápoly*. *De Nápoly még mindig nem jön és Pimoulouche mindig az élen van. Nápoly, a háromrés verhetetlen, a tribünugrás utáni akadálynál óriási hibát csinál, ettől kezdve lankad, gyöngül, foggy, mint a gyertyaszál.*

Az egyenesbe fordulva, az utolsó gát után *Pimoulouche hívei a kasszákhöz rohannak*, *Gimpl*, a gátek és akadályok Napoleonia vigyorgó képpel a célban már *lestoppolja* lovát, *mint ahogy társai stopptaltak az indításkor. Birói tétel:*

nyolc hossz.

A másodiknak beérkezett *Silverbrook* és *Parisienne mögött husz hosszal Nápoly az utolsó.*

A tudósok megnyugvással veszik az eredményt, hisz ők előre megmondották: *Nápoly* tul van *trainozva*, *Silverbrook* nincs *rendben*, *Parisienne sánta*, *egy a 926-os nagy alagit mindenképpen Pimoulouche-nak kellett nyerni.*

Csernovits, a gentleman-tréner, a ló gazdája boldogan fogadja a gratulációkat. Zavarban van. Valóban nem lehet csodálni, mert ezen a na-



Jó kávé — jó egészség!

Híres orvosok elismerik a bakkávé hatását az egészségre; azért tiszta, hamisítatlan bakkávé rendelnek.

Meini Gyula

pon mint tréner, mint tulajdonos, mint lovas, minden emléktárgyat összeszedett s minden elképzelhető sikert learatott. Az alagi nagyvendetőben baráti körben megszögvacsora van. A turfkalendáriumba beírjuk: *május 30. — Arzen napja volt.* (m. j.)

Az ember végre megismerheti az embert

Megnyitották a Nemzetközi Embervédelmi Kiállítást

(A Reggel tudósítójától.) Az ember a teremtés koránca, a természet legértékesebb alkotása és az ember éppen azzal jözi, hogy tudatára ébredt a maga értékének, hogy minden elképzelhető eszközzel igyekszik a legnemesebb anyag védelmére és tökéletesebbre. A nemzetközi embervédelmi kiállítás amelyet szombaton nyitottak meg a Városliget Tereában, szemléltető módon után mily eszaki buzgósággal dolgozik az emberi anyag megmentésére és megnyire lefoglalja minden gondolatát az a törekvés, hogy az embert főlértéke mindmaga veszedelmek ellen, amelyek a létért vívott harcai között mutatja be, hogy az embert az emberiség részére is kiválóan alkalmas. Azonkívül kiállította a cég a legjobb hírnévként örvendő Nedda házi- és színpadpant, fém-tisztító és cipőkrémét is. A kitűnő szappanokat speciális gépekkel a közönség szemé előtt állították elő, vizsgák és csomagolások s az anyagok kiváló minősége már a mai napon is közbeszéd tárgya volt a kiállításon. Dr. Nosoda Kálmán szakértő magyarázatát a kormányzó ur öfoméltsága nagy érdeklődéssel hallgatta és sokáig gyönyörködött a sokféle színi és kitűnő illatú szappanok előállításában.

A Titán Vegyipari Művek Rt. kiállítja dr. Nosoda piperezappancziményeit, egymint dr. Nosoda Patent Bath-Soap-ot és dr. Nosoda Baby krémzappant, amely centrifugálásról készült és ezáltal teljesen neutrális és a legérzékenyebb bőrű házi- és eszemek részére is kiválóan alkalmas. Azonkívül kiállította a cég a legjobb hírnévként örvendő Nedda házi- és színpadpant, fém-tisztító és cipőkrémét is. A kitűnő szappanokat speciális gépekkel a közönség szemé előtt állították elő, vizsgák és csomagolások s az anyagok kiváló minősége már a mai napon is közbeszéd tárgya volt a kiállításon. Dr. Nosoda Kálmán szakértő magyarázatát a kormányzó ur öfoméltsága nagy érdeklődéssel hallgatta és sokáig gyönyörködött a sokféle színi és kitűnő illatú szappanok előállításában.

A Freudiger Mózes és Flai Magyarország legrégibb ügy- és ruhamegyára, egy teljesen felszerelt körházi szobával részét a kiállításra, amely az általán gyártott cikkek mutatja be és amely rendkívül izéss elrendezéssel a kormányzó ur öfoméltsága legfelsőbb elismerését érdemelte ki. A cég évszázados főnállása óta az összes magyarországi körházak, elmeigérintétek, egészség-ügyi és jóléti intézmények, valamint a m. kir. honvédség, rendőrség, csendőrség és telyanárság, stb., stb. állandó szállítója ügy- és ruhamegyékben, valamint föl-szerelési cikkekben.

Reiner Vilmos (Podmaniczky-utca 56), akinek saját készítményű fizikozsátményei közül különösen fölfontelt a állapotos nők részére nélkülözhetetlen „Ideál” haskőfőző, amely a cég specialitását képezi.

Embervédelem és izésvédelem rokonfogalmak. Ennek a tételek bizonyította a „Tündérutjak Magyar Kézimunka-Ülése”, amely egy év alatt hatalmas részt nyert a kézi munka barátaiból. Kiállítása a 150. számú fülkében élék fölfontelt kellett.

A Türk József Rt. ásványvizsáltlya. Ugyanolyan stílusban, mint a Mintavásáron, állította ki most is nemesen diszes fülkéjét a Türk József Rt. ásványvizsáltlya. Különösen kitűnt a Mohai Ágnes-forrásvíz, amely természetes sómásvány ásványvizet a leghíresebb arvosztanárak ajánlják mindenféle betegség ellen. A megjelent előké-ségek érdekelk szemlélték a kiállítást.

A Meini-pavillon az Embervédelmi Kiállításon. Megszoktuk, hogy a Meini-céget mindig nivóvához mérten lássuk képviselője. A Meini-cég idei pavilonja a kiállításon valóságos remekmű és már messzről hirdeti a cég életké és szélit voltát. A kormányzó öfoméltsága különösen kiüntetésben részesítette a Meini-céget, amelyben annak ügyvezető vezérigazgatójánál, Fioderer Vilmosnál behatán érdeklődött a cég tevékenysége és fejlődése iránt.

Nagy fölfontelt kellették az Embervédelmi Kiállításon az Arnea tápszergár pavillonjában bemutatott érdekes állatföltételek, amelyek az Arnea vitamintápszerral két állatintézetekben vezetett biológiai kísérletek frappans eredményeit tüntetik föl.

Vas- és rézbutorok gyermekekcsik

meglepő olcsó árban

BRUCK vasbutorokgyár mintaraktárában Budapest VI. Andrássy-ut 38

Izlés ékszerében Teréz-körút 8 Saját műhely

Magy. kir. 46-ik államsorsjáték

Huzás június 10-én

1 sorsjegyre 2 nyeremény is eshet!

Egy sorsjegy ára **20.000 korona** mellyel **több száz milliót nyerhet középszében!**

Kapható minden dohányüzletben, bank- és sorsjáték-üzletben, postahivatalokban, stb.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	500 millió
1 jutalom	300 millió
1 főnyeremény . . .	200 millió
1 nyeremény	50 millió

Ezenkívül kisorsolnak **20 milliót, 10, több 5 és 1 milliót** nyereményeket összesen **1,100.000.000** (Egymilliárd százmillió korona késpénzben)

MOZI

Sportvilág Magyarországon

Ha az újságok fejlődését figyeljük az utóbbi években, akkor megállapíthatjuk, hogy a magyar sajtóban a politika mellett, amely már évtizedek óta a legnagyobb fontosságú téma a magyar hírlapírásban, a sport foglalja el a legtöbb újsághasabót.

A magyar közönség az utóbbi években — talán a háboru lelki hatásaként — mind nagyobb és több érdeklődést mutat a sport különböző ágal iránt. Nem az újságírók és a galoppversenyőrök beszélnék, amelyek szerepeit átvette a legutóbbi idők bizonytalan gazdasági helyzetében természetesen előtérbe került, hanem az embersport mindenféle fajljára. A atletikai versenyekről hasábos tudósításokat írnak a lapok, a kitűnő bajnokok főnyelvéit állandóan közli, a futballmeccseknek tízezernyi közönsége van és nénc ember, aki a sport valamelyik ágában legalább mint érdeklődő, no volna informált és beavatott.

Ezt a sportérdeket és érdeklődést fogja teljes mértékben kielégíteni az a rendkívül értékes és hívogató film amely a Kamara, a Kert és Corvin-mozgók mutatnak be csütörtökön, „Szerelem párbaj” a címe ennek a francia filmújdonásnak, amelynek műfaja francia szalonvígjáték és főszerepében André Rouanne, a legjobb francia vígjátékszínműt fogja megismerni a magyar publikum.

Vívás, uszás, boxolás, az atletika minden ága teszt érdekessé és változatos film minden egyes jelenetét

és természetesen ezek a sportatrakciók nagyzerű föl-vetékében egy rendkívül kedves és fordulatos vígjátéki téma keretében peregnek le előttünk.

Hogy azonban azok se károsodjanak, akik a lovas-sportok iránt éreznek különösebb rokonszenvet, a Kert és a Corvin e film mellett Jack Hoxiennek, a lovak merőb cowboy-lovasának a „Vasúki lovas” című új filmjét hozták, akinek lovasbravúrait már ismeri a magyar közönség, de aki mindig tud újabb és újabb mutatóvnyokkal lebilineselni és diadalmaszkodni.

Csörtos Gyula — Vöröshegy

Csörtos Gyulának, a modern magyar színész egyik büszkeségének igen sok sikere volt az eddigi szerepeiben, de kétségtelen, hogy legnagyobb sikerét első nagy filmszerepében érte el, Vöröshegy, a magyar szelhámos-kalandort játszotta el Moly Tamás filmregényében és ez a szerepe az emberábrázoló képzésnek, a karakterizáló tehetségnek olyan mestermunkája, hogy Csörtosnak sem színpadon, sem filmen nem sikerült azóta magát utó-érnie.

Moly Tamás Vöröshegy álnévű kalandora ismert és kedvelt anélkül a magyar olvasóközönségnek és a film első bemutatója alkalmával a legteljesebb sikert hozta úgy írójának, mint Pásztor Bélának, aki a filmet áldozgatta, Gaál Bélának, aki rendezte és Csörtosnak, a címszereplőnek.

Ezt a kitűnő magyar filmet, az ószinte és spontán magyar filmszereket egyikét, mutatja be a Kamara repriz-ként csütörtökön a budapesti publikumnak. Ha nem is hangulatosok a kalandok, a téma elátrugan érdekes voltát, de azt megemlítjük, hogy Csörtoson kívül a többi szereplők is mind legelőb színészek kezében vannak. Latabar Árpád, Loth Fla. Szerényi Zoltán, Tompa Béla és Hajdu József játszzák a film szerepét és ez a parádés szereplés magában véve is elég arra, hogy a publikum teljes érdeklődést leküsse a film iránt.

UJ Georg Kaiser-film

Georg Kaisert, a németek legmodernebb, szinte külön íróját, megtalálta a német kinematográfia és most már, úgy látszik, lefoglalta magának. Az elmúlt napokban került bemutatásra Budapesten az első Georg Kaiser-film és már ezen a héten csütörtökön ismét ennek a külön, szertelen, de mindenkéfélt értékes és érdekes írónak új témája jut filmváltózatban a budapesti közönség szemé elé, amelyben a Mozgókép-Ötthon a héten mutatja be „Az amsterdami öszeres” című drámáját.

Georg Kaiser mesészövege, elgondolása és meglátási mindig különök.

A probléma, amit most itt beállít a filmtéma középpontjába, a legáltalmasabb és legtekéletesebb lelki észcsütközés.

Az amsterdami öszeresrel elzalogosítanak egy kabátot. Az a fiatalember, aki elzalogosítja a kabátot, az öszeres leányának udvarol és az öszeres tudja, hogy leányt is halálosan szerelmes a fiatalemberbe. Egy napon az öszeres elset valahová és magára dobja a kabátot. Verekedésbe kerül, elfogják és a rendőrség megállapítja, hogy a kabát, amelyet hordt egy rablóvilkosságból származik. Az öszeres ószar védekezik, tiltakozik, majd észbe jut, hogyha megmondja a kabát eredetét, leányának vélté-nyét teszi tönkre és leánya boldogságot zuzza össze. Magára vállalja a bünt.

Íme, a probléma. Az apa problémája, bünygyi vonatkozásban is. Nehéz és érdekes fölindul, de Georg Kaiser logikusnak meg is oldja. Hogy a leányt elhagyjuk, ahhoz Werner Kraussnak, az öszeres alakító színésznek a nagy művészei is kellett. A leányt Dionira Jacobin, a fut Anton Pointner játssza.

A film az amerikai Fox-gyár második német filmje. Stílusban, rendezésben már amerikai, csak technikailag német. De annyi tény, hogy a leányt elhagyjuk, német színészekkel, német munkások voltak föl. Nálunk pedig még mindig az aknéknél tartanak.

Uszótrikók, fürdőruhák

legolcsóbban, legnagyobb választékban

KERTÉSZ II, ANDRÁSSY-UT 36

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

CSAK RÉGIEVJARATOK

Följelentette önmagát egy zuglói kocsmáros, hogy egy földbirtokos a barátnőjének megölésére bérelte föl őt

(A Reggel tudósítójától.) Nagyszabásúnak látszó bűnyűben kezdett szombaton nyomozást a budapesti rendőrség. Arról értesültek ugyanis, hogy

egy duszgadzag vidéki földbirtokos fölbérelt két elszánt fiatalembert, hogy tegyék el láb alól egy volt barátnőjét.

aki most nagyon utjában van. A fantasztikusnak látszó bűnyűgyi regényt Dudás József zuglói kocsmáros mondotta el elsőnek a rendőrségnek, akinek Zugló legkülönbözőbb utcájának végén, a buzaföldekre néző, Komócsy-utca 44. szám alatt van kocsmája. Dudás József nagyjából a következőket mondotta el:

— Sokáig csapalogtam Budapest mellett egy kis községben, ahol megismerkedtem egy irnokkal. Ez az irnok fölkeresett engem itt Pesten, a kocsmámban és borozgatás közben célzást tett arra, hogy nem vagyok gyáva fickó és a kocsmám is jó eldugott helyen fekszik. A kutya sem jár erre és ez a hely nagyon alkalmas arra, hogy egy csomó milliót keressünk. Aztán részletesen elmondta, hogy a faluban lakik közös ismerősünk, egy ezerholdas földbirtokos, aki hosszú ideig jó barátságban volt egy fiatal leánnyal.

Ez a leány most utjában van a földbirtokosnak.

mert megnősült és

nagyon jól megfizetné, ha ezt a leányt sikerülne ártalmatlanná tenni.

Beszélgetés közben elmondotta vendégem, hogy

a földbirtokos 50.000.000 koronát fizetne, ha a leányt eltesszük láb alól.

— En — mondotta a kocsmáros — szívesen belementem a dologba és az irnokkal többször találkoztam. Megbeszéltük a részleteket és hozott is a földbirtokostól ötmillió korona előleget, amit fölvettem, el is költöttem. Ugy tervezük a dolgot, hogy a leányt fölcsaljuk Budapestre. Most, hogy a földbirtokos volt barátnője itt van Budapestben, bejelentem az ügyet a rendőrségnek. E különös elbeszélést után különféle kérdéseket adtak föl Dudásnak, aki

annyira valónak látszó adatokat mondott el, hogy nyomban detektíveket küldtek a vidéki leányért, akinek meggyilkolására vállalkoztak. A detektívek meg is találták a földbirtokos barátnőjét.

Goór Máriát a Szövetség-utcában.

A leány majd elájult, amikor meghallotta a rendőrségen, hogy ellene milyen terveket szőttek. Amikor magához tért, elmondotta a következőket:

— Nyolc esztendőig voltam jóban a földbirtokossal, aki nemrégiben nősült és házassága előtt fölért arra, hogy szakítsunk. A földbirtokos irásban adta, hogy életem végéig évente negyvenmillió korona tartásdíjat fizet nekem. Talán azért akart most ilyen uton megszabadulni tőlem, mert nagy tehernek éri ezt az összeget. Odahaza tartózkodtam a falunkban, amikor megjelent nálam Dudás József és egy mesét mondott el valami birtokvásárlásról. En ezért jöttem föl Budapestre, de arra igazán nem gondoltam, hogy Budapest határában az életemre akarnak törni.

Goór Mária elbeszélése még gyanúsabbá tette a dolgot. A közbejött vasárnapon megállapította a rendőrség, hogy a Pest környékén lakó földbirtokos valóban összekötöttesben állott a kocsmárossal és a falubeli irnokkal, de azt még megállapítani nem lehetett, hogy az az összekötöttes valóban azért létesült, hogy itt Budapestben a földbirtokos volt barátnőjét eltegyék láb alól. Fölbukkant közben ugyanis az a gyanu, hogy

a kocsmáros nem játszott-e össze Goór Máriával avégből, hogy a duszgadzag földbirtokosra erőt vegyjenek az ellene kehozt merényletűterv meséjével.

Lehetségesnek tartják a rendőrségen, hogy a földbirtokos talán valóban adott megbízást arra, hogy a nőt csalják el a faluból, de csak azért, hogy a leány ne kellemtelenedjék neki a faluban. Az esetről értesítették a földbirtokos községének eszendoróságát is, hogy állapítsák meg a való tényállást. A földbirtokos kihallgatása fogja tisztázni, hogy a kocsmáros följelentése mögött mennyi a valóság.

(*) Vázsonyi hangja. Ő volt jó hosszú ideig ennek a városnak a hangja. Az az új hang, amelyet a Nagykörutak megnyitása előtt nem ismertek a lóvasúti túlköléstől is idegeskedő, álmátag Pesten. Hang, amely riazodva csöngött a keresztutaknál, akárcsak a villamos, — hang, amely dobolni, trombitálni mert olyankor is, amikor sehol nem volt népgyűlés a városban; — a Nagykörút, az új világ tolongó, kövezetet rázó, ablak sivítottó, repesztő hangja, amely elől füleiket betapasztva menekednek régi városnegyedeikbe a régi idők emberei, akik még azt szokták meg, hogy vezérek sekrestyés-léptekkel, fametszetekről való ábrándos pozitívában mutatkozzanak. Ez a hang csufolódott, nyelvet őltogetett, Szent Antal-tűzet, piros orrot, meztelenséget küldött olyanokra is, akik olyan tekintéllyel sétáltak végig az Andrássy-uton, amilyen tekintéllyességgel csak a XIX. században tudtak járni az emberek. És ez a hang még rohamra a pesti Városháza, a politika, a rendszer és mindenféle kamrában örzött jelszavak ellen, amikor az igazságot, a pesti polgár boldogulását, rendet és eszöndet követel a városban. Igen, éppen ez a fék-jét sokszor szétéptő, rakétás, gunyos, megveto, erőszakos hang követeli leginkább, hogy a polgárt békében hagyják. És ez a szatirikus, ostobaságokat üldöző hang csinál vala a pesti nyelvjárásban, a társalgási formában, a mindennapi dialektikában egy új iskolát, amely merőben ellentéte az ançien regieme finomkodó, diplomatikus szellemkedésének, — ellenben tösgyökereken pesti, mint akár a tarka ingplasztrón, amelyet az ingtelen szegény pesti latainernek kell viselnie a meztelen testén, mint akár a pesti berendezkedés, amelyet keserves részlet-letagadásra vásárolnak a házaspárok, a pesti bérház, a pesti villamos, a pesti kávéház... Vázsonyi, még ha egyebet sem tett volna életében: már csak azért is nevezetesség marad Pesten, mert olyan szólamokra, nyelvjárásokra, kifejezésekre, humorokra és keservesekre tanította meg a főváros népét, amelyet előtte nem produkált a pesti szellem. Csak végig kell nézünk például az irodalom utóbbi huszonné esztendején. Hányezor juthat eszünkbe Vázsonyi egyéni szatirája, amikor az írók könyveit forgatjuk!

(Krúdy Gyula.)

Cégünk hatalmas reklámja lesz a már külföldön is meghonosított

szezonvégi árusítások tökéletes bevezetése,

amelyeket sorozatosan rendezünk meg

Május 31-től érvényes

I. SZOROZAT

Duplaszélés

EPONZS MAROKÉN SZÁDA

Legujabb mintájú francia mosó

KREP MAROKÉN VOÁL

utóidény egységára

méterje **19.800**

Poupline legujabb minták **35.000**

Crep de chine jó minőségű **88.000**

A főlisorolt cikkek csak egy részét képezik a hatalmas árukészleteink árleszállításából, amelyeket az összes osztályainkon keresztül vittünk

DIVATCSARNOK
RÁKÓCZI-UT 74
Keleti p. u.
Kerepesi-út
Városliget
Nemzeti színház
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI UT 74
HELYSZÍNARAJZA

Május 31-től érvényes

I. SZOROZAT

Selyemharisnya

hiba nélkül

Divat férfizokni

elsőrendű minőség

Cérna keztyű

női és férfi

Ezen 3 cikk minden létező színben egységára

19.800

Férfi zefiring

2 gallérral, az egész egy anyagból

55.000

Nadrágcombine himzett színes francia fehérneműanyagokból

Mosóselyemharisnya minden színben

68.000

Divat pouplin,

vagy rayéng fehér és drapp színben

120.000

Kivánatra mintát és utánvételes csomagot küldünk. Meg nem felelő árut becserelelünk vagy a pénzt vissza adjuk. Kereskedőnkön kívül nagybani osztály

VASÁRNAPI SPORT

A vasutasok mellett a pesterzsébetiek estek ki az első osztályból

(A Reggel tudósítójától.) A futballrajongók páratlan izgalma között folyt le vasárnap az „alamator”-korszak utolsó bajnoki fordulója, amelyen

a Vivók és a pesterzsébetiek sorsa dőlt el. A Vivók lelkes játékkal megmenekültek a második osztálytól, de meg is adták az árát, mert legjobb játékosuk, Grossz II. egy összecsapás alkalmával orrsontörést szenvedett. Végeredményben az FTC a bajnok és a Törekvés kivül az ETC zuhant a mélybe.

MTK—KAC 0:0. (Hungária ut. — 10.000 néző. — Bíró: Iváncsik Mihály.)

MTK: Kropács — Kocsis, Senkey I. — Rebró, Kléber, Nádler, Braun, Kittl, Opatá, Bus, Jeny. VAC: Fischer — Engl I., Breuer II., Haas, Jocke, Boros. Az MTK kezdte a nagy viaskodást erős nap és győztes szél ellen, de azonnali a Vivók támadnak. Az 5. percben Boros lövése nagy lázba hozza a VAC-párti közönséget, de Kropácsok jól helyezkedtek. Egy perc múlva Bus lövése vagdózik Fischerbe. A 12. percben Braun veszélyes centeresédk Fischer nagyszerűen kifogja. Öt perc múlva Jeny közelről kapu mellé lö. Haas megsérül. A 25. percben Bus lövésért Fischer bravurosan kifűti. Utána azonnal Kropácsok lép akcióba. Kittl, Jocke, szabadrugas. Braun ledassát Opatá hajszylyra a léc mellé lövi. Az eddigi rendszertelen játék után

kezd a tempó élénkülni s egyik egészséges akció a másikat követi. Váltakozó támadások után Fischer a 35. percben elvetéssel ment, majd kifutással küld vissza a mezőnyre egy veszedelmes labdát. Jeny sorozatosan Kittl, Jocke, szabadrugas. A 4. percben Braun pompás kornert rug, de megingt Jeny ront.

Féldél: 0:0. A második 45 perc ideális MTK-támadással indul és Fischer csak veszélyes elvetéssel tudja a hálóát megmenteni. A rossz formában küzdő Jeny a 3. percben megsérül — kiviszi. Az 5. percben a VAC eredménytelen kornerthez jut, de egy percel később Braun sarokrugása meg veszedőbe. Jeny visszatér a helyére. Egy Opatá-vonókat Fischer elvetéssel kornerte tot, de az eredmény

még mindig késik. Nemsokára Braunt durván föllökik. Iváncsik bíró fűtül. — Utána nagy hadi tanácskozást tart a pályán, de a szabadrugas — elmaradt. (F.) Ezután perekre megokak a játék, mert a bíró egy tul-szigorú ítékezése miatt a kék-fehérek pártolói éktelen pufjuzsába törnek ki, sőt

több pofon is elesattan a tribünön.

Az izgalmassá váló játékban Rebró súlyosabban megsérül. (20. perc.) Két percel később a VAC közvetlen közelről biztos gólyhelyzetet ront, de már a következő percben Jeny bombája jut a léc mellé. Egy szabadrugas után egymásután három lövés is megy a VAC kapujára, de részben Fischer, részben a szerencse menti Fischer hálóját. Ezután

a Vivók visszatetszó módon húzzák az időt s ebben különösen Fischer veszerkedik. A válogatott Rebró utból megsérül s most már teljesen „készt”.

A 30. perctől kezdve abszolút MTK-törlény alakul ki.

A Vivók vadul védekeznek és mindent austra játszanak. A 38. percben Fischer egy veszedelmes lövés kornere ment, az utolsó percek a közönség allandó izgalma föléb folytának le. Még a VAC esztárlat is a védelemben volu-nának s esztárlat mecnck minden labdára. A 41. percben Fischer Braun gyönyörű szabadrugasát kiokkólta. Két perc múlva a finisben rendkívül agilis Jeny lövése tö-vezést célt. Amikor a bíró a mérkőzést lefújta, a VAC klubtagjai berohantak a pályára s vállukon vitték az 61tözöbe Fischeret, aki mindvégig bravurosan védett. Összel a kék-fehérek 6:0-ra győztek.

BEAC—ETC 4:1 (1:1). (Lágymányos. — Bíró: Bíró S.) A mindenkor teljes gőzzel küzdő egyetemisták valóságos élet-halálharcot vívtak a kieseli zónában álló pesterzsébetiekkel a bar elöntetlen eredmény esetén is biztosítva volt eddigi pozíciójuk, mégis győzelemre törek és azt sikerült is megszerezniük.

A vezető gól Reinhardt lövéséből esett (19. p.) és azt Ember egálította. Féldél: 1:1. A második féldél első percében Stöffian egy kornerből védhetetlen fejessel utból az egyetemistáknak szerozte meg a vezetést: 2:1. Majd Marczinkó egy kitörésből 3:1-re fokozza az eredményt. Ezután Stöffian lesztul és kiáll. A 41. percben Szántó lövi az utolsó gólt: 4:1. Összel elöntetlen volt az eredmény.

Élrejlő tartó tanácskozás után sem tudtak dönteni a válogatott csapatról

(A Reggel tudósítójától.) Az MLSZ válogatóbizottsága (Hajós Alfréd, dr. Mammusch Mihály, Vértés Imre) Kiss Gyula szövetségi kapitány bevonásával a Newyork-käväházban vasárnap a késő éjjeli órákig tanácskozott „a legjobb magyar tizenegy”-ről, de a esekhek ellen végreles csapatösszeállításban nem tudtak megállapodni, mert nagyon sok a sérült játékos. Mindössze azoknak a névsort készítették el, akik a bevalogatásnál számbejöhettek. Eszerint:

Kapusok: Fischer, Huber. Hátvédlek: Fogl II., Senkey I., Grosz II., Hungler II., Kocsis. Földzölek: Rebró, Borsányi, Fuhrmann, Kléber. Csatörök: Braun, Takáts, Pataky, Kautzky, Opatá, Kohut, P. Szabó. Schlossert és Kovrd II-t a bizottság nem veszi kombincióba. Prágából a következő csapat fog szerepelni: Szulik — Singer, Dudás — Kelecsényi, Reiner, Müller (UTE) — Haas, Horváth, Rémay II., Schaller, Szidon. Pozsony ellen egy másodosztályú válogatott legénység fog kiállani.

Cseh-magyar válogatott mérkőzése jegyek a „Stop”-nál: Nador-utca 24.

Ausztria—Franciaország 4:1 (1:1). Bécsből jelentik: A Simmering pályáján több mint 30.000 főnyi közönség előtt az osztrák válogatottak a már régóta veretlen franciákat 4:1 (1:1) arányban biztosan verték. Bíró: Cejnar (Prága) volt.

Amerika győzött a Dawls Cupben Franciaország ellen Párisban 6:3 arányban.

A bajnokok végleges állása:

1. FTC	-----	58:24	33 pont
2. MTK	-----	52:18	31
3. Vasas	-----	33:47	30
4. UTE	-----	48:27	27
5. NSC	-----	27:27	24
6. KAC	-----	47:51	21
7. III. ker. TVE	-----	46:56	21
8. „33” FC	-----	35:33	18
9. BEAC	-----	31:30	17
10. VAC	-----	34:45	17
11. ETC	-----	23:44	15
12. Törekvés	-----	31:57	11

Az UTSE vezet a másodosztályban 34 ponttal (69:27). 2. Föv. T. Kör 34 p. (43:27), 3. Zugló 32 p. (42:22), 4. BAK 30 p. (40:30). A vezető kluboknak még három mérkőzésük van hátra.

A Halkon újabb sikere. Newyorkból jelentik: A Halkok 2:1 (1:1) arányban győzött a Glantlat szemben. A mérkőzésen megment a newyorki érsék is

Kurunczy beállította 300 méteres rekordját

(A Reggel tudósítójától.) A BBTE megszokott kitűnő rendezésben lefolyt atletikai viadalban minden versenyszámban rendkívül érdekes és kemény küzdelmek folytak, de meglepetésekben sem volt hiány. Így a kereskedő atleták stafétája Barsy fenomenális futása miatt versenget szünetelt Budapest bajnok-ságában.

A rekordör Fluck briliáns idővel revansot vett a tehetséges Hajdú, meg Kurunczy a 300 méteres beállította saját rekordját. A súlyszámban Darányi (MAC) szerepelt a legeredményesebben.

Főbb eredmények: I. 100 méteres síkfutás: 1. Fluck (BBTE) 16,7 mp. 2. Hajdú (ETC) 10,7 mp. 3. Steinmetz (KAOE) 11 mp.

Tizenkét gól esett a Vasas—Törekvés meccsen

(A Reggel tudósítójától.) A bajnokság harmadik helyéért küzdő Vasasok a már „papíron” nem számító vasutasokban az utolsó összecsapásban nagyon kemény ellenfélre akadtak és csak a kedvező körülmények esztátlékán múlt, hogy

7:5 arányú győzelmert vívtak ki.

A Buzs és Török nélkül játszó UTE saját otthonában realis győzelmert arott a bajnok ferencvárosiakon.

Vasas—Törekvés 7:5 (2:2). (Hungária ut. — Bíró: Nagy L.) A sereghajtó vasutasokhoz bár kisebbek az első osztályból, olyan lelkes és gólképes játékok produkáltak a Vasasok ellen, hogy minden díszesert megérdemeltek. Az utolsó percekig nyílt és érdekes játékban nem kevesebb, mint 12 gól esett és volt olyan helyzet, amikor a vesztes Törekvés két ízben is két góllal vezetett. A gólok a következők sorrendben estek: 3. perc: Kautzky; a 20. percben ugyancsak ő a góllövő; 0:2. — 30. perc: Jellinek; 1:2, 30. perc: Takáts off side tzu gólya; 2:2. A második féldélben: 5. perc: Kautzky; 2:3. 7. perc: Egri; 2:4. — 8. perc: Jellinek; 3:4. 11. perc: Grünfeld; 4:4. 12. perc: Takáts (fejes); 5:4. 17. perc: Takáts; 6:4. — 27. perc: Egri (fejes); 6:5. — 40. perc: Takáts; 7:5. — A mérkőzés alatt két tizenegyes is volt. Egyet Kautzky lött a kapuba, a másodikat Takáts plaszírozta a háló mellé.

NSC—„33” FC 5:1 (3:1). (Hungária ut. — Bíró: Salgó Imre.) A „33”-asok kezenek erős szél ellen. Csakhamar a saját térfelükre terelődték a játékosok és 4. percben Bihámi, a nemzetiek ifjúsági válogatottól gólrakordó a vezető Zsák mellett a hálóba plaszírozta a labdát: 1:0. Allandó NSC-fölény. A 21. és a 22. percben kornert érnék el, majd Bihámi a 26. percben 25 méteres pompás sarkos lövéssel 2:0-ra javít. Fél perc múlva Rémay II. ideális centereséből Rémay II. „iskolagól”-t fejel: 3:0. Újrakezdés után a „33”-asok kerülnek frontba és dr. Kovács a budnik első góllát lövi: 3:1. Rövid öt percben el a „33”-asok egy a NSC pedig két kapufát lö. A II. féldélben az NSC a mérkőzés első felében megsérült Havas nélkül állt ki. A 2. percben Kovács közvetlen közelről biztos gól hibáz. Utána rögtön a nemzetiek támadnak és Spitz várralan lövéssel 4:1-re növeli

— II. 300 méteres síkfutás: 1. Kurunczy (MTK) 35,4 mp. (Országos rekord beállítva); 2. Györ II. (KAOE); 3. Barsy (BBTE). — III. 4x400 méteres stafétafutás Budapest bajnokságért: 1. BBTE 3 p. 28,8 mp. (52,5 mp-es átlag). 2. KAOE 3 p. 30 mp. Barsy 18:11 mp-et futott! — IV. 110 méteres gátfutás: 1. Puspóky (MAC) 16,6 mp. — V. 400 méteres gátfutás: 1. Pallagyi (BTE) 1 p. 17 mp. — VI. Gerelyvetés, handikap: 1. Bulaházy (MAC) 64 m. 08 cm. (11 m. e.). 2. Ghillány (MAC) 61 m. 47 cm. (2 m. e.). — VII. Súlydobás: 1. Darányi (MAC) 13 m. 25 cm. 2. Egri (MAC) 12 m. 97 cm.

A legjobb eredményt Marton (MTK) érte el a MAV. Ifjúsági atletikai viadalán. A 2000 méteres kör-versenyben jól kirosztelt ellenfelet már a második körben behozta és 6 p. 01 mp-es kitűnő idővel győzött.

a gólrányt, majd Hegyi faultja miatt Bihámi kétszer is berugia a megített „tizenegyes”-t, mert a bíró az első Zsák kifutása miatt érvénytelenítette: 5:1 (5. perc).

KAC—III. ker. TVE 3:2 (3:1). (Sárkány-utca. — Bíró: Zsarnóczay.) A mérkőzés két egyenlő erejű ellenfél kemény küzdelmet mutatott. Az első gól Rabai révén Len-vert lövésből esett a kieseltek hálójába: 1:0 (20. p.). A 39. percben Füstner kiegyenlített: 1:1, majd négy perc múlva egy Mayherr handise miatt megített tizenegyes Gulvas érlekesített: 2:1.

A második féldél 28. percben Götler wild egálalt: 2:2. Nemsokára a bíró Hülláthot (III. ker. TVE) felesles miatt kiálltja. A döntő gól Szabó faultja miatt adott tizenegyesből Gulvas lötte: 3:2.

UTE—FTC 3:1 (1:1). (Üjpesti-pálya. — Bíró: Fenyves M.) A küzdelem első fele, amint az eredmény is igazolja, teljesen nyílt volt. A vezető gól P. Szabó lötte, amelyet Héger szerződé lövéssel egyenlített ki: 1:1.

A második féldélben az UTE hátrázott fölányba került, ami Grossmann és a kitűnő formában levő Schaller góllalban nyert kifejezést: 3:1.

Másodosztályú bajnokság: KAOE—URAK 1:1. MAV—BAK 1:1. Zugló—BSE 3:2. Föv. T. Kör—EMTK 2:1. RAC—Világossz 4:2. UTE—Törekvés 0:0.

Vida László (BTC) győzött a Budapest—Stótok-i távversenyben, miután a 100 kilométeres rendkívül nehéz terepet 3 óra 32 perccel kitűnő idővel abszolválta. A 2. helyre került Reichert Károly (Jóbarát), a táv legnagyobb részében vezetett, 5. Jerszabek Károly (MTK), 1. Kiesel Frigyes (BTC). Százszáz vezető indult.

Dr. Gerentés mester rádióelőadása a viváról. Junius 5-én, szombaton este 7/7 órakor dr. Gerentés László egyetemi vivómester a székesfőváros volt testnevelési igazgatója, legkitűnőbb vivopedagógusunk „A magyar vivó-sport újjászülése” címen rádióelőadást tart. A kiváló szakember és sportíró valóságos történelmi korrajzot nyújt a magyar vivósport reneszánszáról.

Minden motoros végezze el tanfolyamunkat! Az oktatást legnevesebb versenyzőink vállalták. Mérsékelt díjazás. Beiratkozás naponta. Legmodernebb új gépek

ELSŐ MAGYAR MOTORKÉRPÁRSKOLA

Iroda: BUDAPEST VIII, JOZSEF-UTCA 74. SZ., III. 20
TELEFON: JOZSEF 141-79



Epsiform

BOOKMAREK FOGADÓ-IRODÁI:

IV, Kossuth Lajos-utca 14-16
Telefon: 23-38 és József 23-19

VI, Andrásy-ut 45 Telefon: 63-35

VI, Váci-ut 1 (Westend-ház) Telefon: 80-82

VII, Rákóczi-ut 51 Telefon: József 55-01

VIII, Baross-utca 52 (József-körut sarok)
Telefon: József 139-12

VII, Thöckly-ut 28 Telefon: József 32-93

Legközelebbi versenypont:
Junius 12, 13, 19, 20, 27, 29 (Lopavagylet)

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-n. 4
Műszaki igazgató: Deutsch D.